

METSZET

ÉPÍTÉSZET | ÚJDONSÁGOK | SZERKEZETEK | RÉSZLETEK

TÉMA:

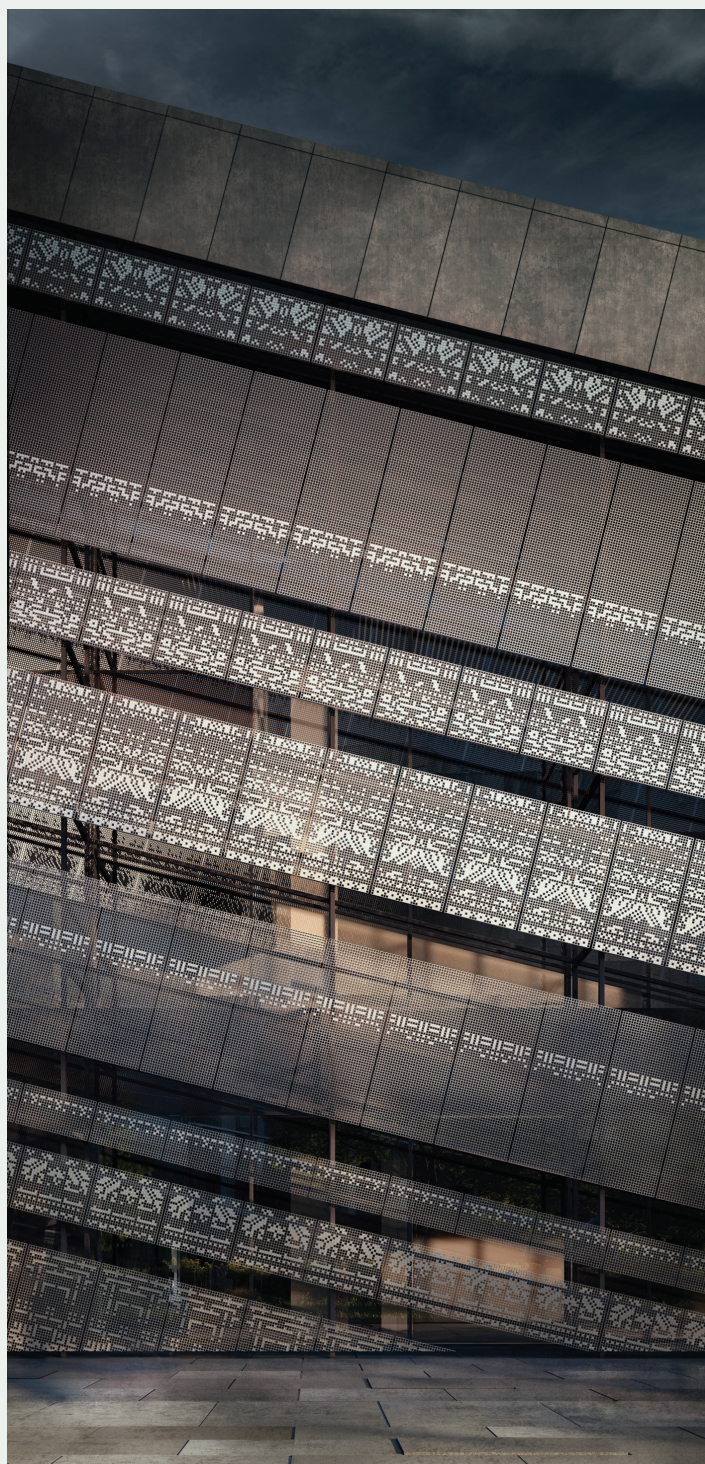
AZ ÉPÍTÉSZET

TERMÉSZETE

Tárgyilagos határvonal
A tökéletes illúzió

Zöld élőhelyek Zuglóban és
Csengtuban

Ökológus nexus
Elefántdübörgés
A természet kiterjesztése

10

MMA
MAGYAR MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

nka
Nemzeti Kulturális Alap

**A hely, ahol a tervek
életre kelnek.**

CONSTRUMA OTTHONTEREMTÉSI KIÁLLÍTÁSI CSOKOR

CONSTRUMA
40. Nemzetközi építőipari szakkiállítás

2022. április 6–10.

hungexpo

OTTHON
Design

10. Otthonteremtési szakkiállítás

www.construma.hu

Austin Williams, a XIX. Nemzetközi
Építészkonferencia kurátora

AZ ÉPÍTÉSZET TERMÉSZETE

—Hogyan kell nekünk – építészeknek, tervezőknek, várostervezőknek, művészeknek – reagálnunk a természetre, a környezetre és a változó éghajlatra? Ez a nemzetközi szimpózium az építészet természetét fogja feltárni: mint olyasvalamit, ami a környezetet használja és elfoglalja. Ez egy emberközpontú, kreatív folyamat, amelyet az elmúlt években károsnak vagy környezeti kockázatnak tekintenek.

—Nem is olyan régen a városokat progresszív társadalmi eszköznek tekintették, most viszont – a klímaválság prizmáján keresztül – úgy tűnik, a városi életet átértelmezzük: közlekedés, energiafelhasználás, mobilitás, zsúfoltság, fejlődés, népesség... potenciálisan félelmetes kifejezések? A háború utáni vízió, hogy tudatos tervezéssel és ambiciózus fejlesztéssel jobb életminőséget (jobb világot) teremtsünk, manapság gyakran nevetségesnek tűnik. Sokszor hallani, hogy a jövőről inkább rettegéssel, semmint várakozással beszélnek.

—A Covid után azonban úgy tűnik, hogy a világ megváltozik. Vannak, akik most úgy gondolják, hogy a „nemnövekedés”, a kisebb lábnyom, a kevesebb utazás és az alacsonyabb energiafelhasználás révén jobbá alakíthatjuk a jövőt. Ez a megoldás? Vagy ez visszalépés?

—A világ vezető építészei keresnek válaszokat az idei Nemzetközi Építészkonferencián.

Austin Williams

IMPRESSZUM |

Kiadja az Artifex Kiadó Kft., 1119 Budapest, **Pajkos utca 28.** | 36-1-783-1711 | info@artifexkiado.hu | www.tervlap.hu, www.epitesimegoldasok.hu, www.artifexkiado.hu, www.cpr.hu, www.epitkezés.info.hu, www.kamaraikepzesek.hu | ISSN 2061-2710 | Terjesztő: Magyar Posta Zrt. | Hirdetésfelvétel, termékek: Sárdy Csaba 36-20-240-7232 | Alapító-főszerkesztő: Szende Árpád | Főszerkesztő, felelős kiadó: Csanády Pál 36-20-312-4514 | Főszerkesztő-helyettes: Ware-Nagy Orsolya | Szerkesztő: Dobossy Edit | Szakmai tanácsadók: Csajbók Csaba, Vukosavljev Zorán, Wesselényi-Garay Andor, Gáspár László, Katona Vilmos, Nagy Sándor, Czifágy Tamás (Győr), Lengyel István (Debrecen), Patartics Zorán (Pécs), Ripszám János (Siófok) | Lapterv: Salt Communication Kft. | Tördelés és nyomdai előkészítés: Csányi Tamás, xfergrafika.hu | Nyomda: Virtuoz Global 30 Kft. | Olvasószerkesztő: Súlyom Beáta | Előfizetés egy évre: 6900 Ft, két évre: 12 900 Ft, három évre: 17 900 Ft. Előfizetés kizárólag elektronikusan a terlvap építész közösségi portálon keresztül: www.tervlap.hu | Az építészeti alkotásokat bemutató cikkek lektoráltak. E számunk címlapja Ferencz Marcel grafikájának felhasználásával készült.

CPR adattár

A 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelet szerint

MÁR A TERVEZŐ A FELELŐS

az épületbe kerülő építési termékek műszaki teljesítményéért!
Csak az érvényes magyar nyelvű teljesítménynyilatkozat alapján szabad terméket betervezni!

A jogszerű, szakszerű és gyors termékkíírásban INGYENES segítség a
CPR.HU

- ✓ kereshető, szűrhető adatbázis a gyártók teljesítménynyilatkozatai alapján
- ✓ cégek és szakmai szövetségek termékkíírasi ajánlásai
- ✓ a jogszabálynak megfelelő, kinyomtatható termékkíírasi dokumentáció

MSZ EN ISO 1461:2009 ISO 9001:2008 ISO 14001:2004 DASt-Rchtline 022:2016

"TŰZIHORGANYZÁS

NAGÉV

MESTERFOKON!"

NAGÉV Cink Kft.

H-2364 Ócsa, Hammerstein Péter u. 1.

Tel.: 06 (29) 577 020, 577 000

Mobil: 06 (20) 233 0129

E-mail: kontakt@nagev.hu

Horganyozható méret: 15x1,8x3 m (HxSZxM)

NAGÉV Kft.

H-4066 Tiszacsege, Ipar u. 30-34.

Tel.: 06 (52) 588 030, Fax: 06 (52) 588 033

Mobil: 06 (20) 227 0129

E-mail: csege@nagev.hu

Horganyozható méret: 7,2x1,05x2.4 m (HxSZxM)

nagev.hu

TARTALOMJEGYZÉK

TERMÉKEK		ÉPÍTÉSZ	SZERZŐ
4	Tervezés sablonok nélkül		
6	Az átszellőztetett homlokzatok sokoldalú rögzítési megoldásai		
8	Tűzihorganyzás a leghatékonyabb korrózióvédelem		
MAI SZEMMEL			
9	Új városközpont, Kelenföld, Budapest (1969-1980)	Zilahy István (1917-1993), Bada József / LAKÓTERV	Vukoszávlyev Zorán
METSZET			
10	Tárgyilagos határvonal	Néprajzi Múzeum a Városligetben Budapest	Ferencz Marcel Vukoszávlyev Zorán
20	A tökéletes illúzió	Magyar Zene Háza Budapest	Fudzsimoto Szu Zubreczki Dávid
ÉPÍTÉSZKONGRESSZUS			
28	Zöld élőhelyek Zuglóban és Csengtuban	Zugló Városközpont tervpályázat Unikornis-sziget mesterterv	Zaha Hadid Architects Patrik Schumacher
34	Ökológikus nexus	Suasana PJH irodaház Putrajaya	Ken Yeang Ken Yeang
40	Elefántdübörgés	Elefánt Világ Projekt Ban Ta Klang, Thaiföld	Boonserm Premthada Boonserm Premthada
46	A természet kiterjesztése	A belső terek és a természet viszonya Japánban a kezdetektől máig	Ulf Meyer
TERVPÁLYÁZAT			
50	A MAD építésziroda nyerte	a Csungking (Chongqing) Cuntan Nemzetközi Hajóterminál tervpályázatot	Burián Gergő
ZÖLD OLDALAK			
52	Az épített környezet jövője a COP26 után		Cristina Gamboa
AKTUÁLIS			
54	Építési jogi változások 2022 év elején		Jámbor Attila
56	Kihirdették az Év Homlokzata 2021 pályázat nyertesait		
58	Szimmetria az építészetben	Fejezetek egy végtelen történethez	Berta Ferenc
60	Abstracts		
62	Tervezők Szerzők		
64	Ciki	Újrahasznosítás	Csépé

TERVEZÉS SABLONOK NÉLKÜL

A HELYSZÍN HANGULATÁHOZ IGAZODÓ ÉPÍTÉSZETI MEGOLDÁSOKKAL

Stuttgart nyugati részén, egy meredek utca egyik világháború után épült bérházának hátsó udvarában, egy félemeleti irodában dolgozik több mint tíz éve a Katja Knaus és Benedikt Bosch von Yonder építészpáros, akiknek gondolkodását nem lehet sablonosnak nevezni. Ami egyesek számára hátrány, abból ők előszeretettel kovácsolnak előnyt.

Az építészeti megoldásokat a tervezőpáros a rájuk jellemző módon, a helyszínen, annak hangulatához igazodva dolgozta ki. A színek az épületen belül és kívül is meghatározó szerepet játszanak: a terek színeit döntően az építőanyagok színei dominálják, és meglepő módon csak azon helyiségek falai, fugái és villanykapcsolói kaptak további színezést, amelyek ajtóval is rendelkeznek.

01

—Munkamódszerük a hétköznapok valóságának megfigyelése, az anyagok nem túlzott feldolgozása, a megszokottól eltérő alkalmazása, ugyanakkor azok tudatos és bátor kombinálása. Ez a tervezési megközelítés eredményezte egy sor rendhagyó családi és sorház, belső és külső tér létrejöttét.

„HÁZUNK A NYUGDÍJAS ÉVEINKRE”

—A megrendelők egy viszonylag lejtős telekre terveztek házat építtetni a nyugdíjas éveikre. Az eredeti elképzelésekkel ellentétben, ahol a kis alapterületű lakóépület szinte „toronyként” meredt volna a telken, a szauna és a vendégtér az épületen kívülre, azzal szemben kapott helyet egy kisebb épületben. Ennek különlegessége, hogy részben körülöleli az ott álló hatalmas fát. A két épületet egy deszkázott átjáró köti össze, gyakorlatilag egy kényelmes udvart képezve a telek közepén, ahonnan csodás kilátás nyílik a tájra. Mindezt a tervszerűen elhelyezett ablakokból vagy a külső fedett teraszról is élvezhetik a tulajdonosok.

A fekete szauna, az éjfék fürdő vagy a felhőszürke hálószoba - szinte térköltemények.

EGYSZERŰEN ÉPÍTENI?

—Yonder a beépített anyagokat jórészt kezeletlenül hagyta. Az anyagválasztásban előkelő helyen szerepelt a környékbeli időjárás hatásainak remekül ellenálló natúr PREFA alumínium, amely a három épületet, a ház, a kocsibeálló és a szauna aszimmetrikus tetőit borítja. A tervezés nem kifejezetten könnyítette meg a kivitelezést, jóllehet a tervezők alapvetően erre törekedtek, és ezt célozta a szoros együttműködés is. „Számunkra a kézműves munka rendkívül fontos. Arra törekszünk, hogy az építkezés során minél közelebb legyünk az építőanyag megértéséhez, és hallgatunk a szakemberekre a folyamat során” – vallják az építészek, amellet, hogy nem akarnak mindent az építészetükkel elérni, előre meghatározni. A megrendelők életvitelét megvizsgálva, a mindennapi aktivitásokra,

- 01 A szauna és a vendégtér kisebb épülete részben körülöleli az ott álló hatalmas fát
- 02 A három kicsi ezüstösen csillogó tető a környező hegyekből is jól látszik
- 03 A tervező a beépített anyagokat jórészt kezeletlenül hagyta
- 04 A ház, a kocsibeálló és a szauna aszimmetrikus tetőit PREFA 44×44 cm-es alumínium tetőfedő és homlokzatburkoló rombuszok borítják

mozgásokra fókuszálva, nyitott terekkel dolgoznak, amelyek főleg azután nyerneek értelmet, hogy a használóik beköltöznek.

A TETŐN, MINT EGY HEGYEN

—A három kicsi ezüstösen csillogó tető a környező hegyekből is jól látszik. A fiatal bádogos mester, Leonard Proba, aki csak néhány hónappal korábban vette át a cég vezetését az apjától, jól megoldotta a süllyesztett csatornák és az aszimmetrikus élek okozta kihívásokkal teli tetőfedési feladatot. A munka komplexitását már a kiírásban is felfedezte. Tudta, hogy kreatívan kell gondolkodnia, majd pedig precízen kiviteleznie. A ház nyeregtetőjére inkább jellemzőek a ferdén futó élek, mint a derékszög vagy a párhuzamos vonalak, csak a gerinc egyenes. Így a fiatal bádogosnak nehéz volt megtalálni a PREFA tetőfedő rombuszainak kiinduló pontjait, ami a helyszínen kifejezetten kreatív hozzáállást igényelt: többek között az alszerkezetre rajzolva találta meg az egyes darabok helyét. Végül a szakember a munkát a hobbijához, a hegymászáshoz hasonlította: „Folyamatosan kihívások elé kell állítanunk magunkat, hogy ne essünk ki a gyakorlatból.” (x)

FUNKCIÓ | Családi ház, Oberreute-Irsengund, Németország
 ÉPÍTÉSZET | Yonder - Architektur
 KIVITELEZŐ | Spenglerei Proba, Leonard Proba
 HOMLOKZAT TÍPUSA | PREFA tetőfedő és homlokzatburkoló rombusz 44×44, natúrfehér, egyedi színben

GYÁRTÓ |
 Prefa Hungária Kft.

AZ ÁTSZELLŐZTETETT HOMLOKZATOK SOKOLDALÚ RÖGZÍTÉSI MEGOLDÁSAI

A fischer ACT homlokzati rendszerei a műszaki és gazdaságossági előnyei mellett nagy tervezési szabadságot is nyújtanak.

—Az ACT (Advanced Curtain Wall Technique) rendszerrel a fischer építéseknek és tervezőknek kínál innovatív, magas színvonalú, komplett rendszert szellőztetett homlokzatok rögzítéséhez. Az ACT rendszer egyedülálló: lehetővé teszi akár 20 mm vastag homlokzati terméskő panelek és 8, illetve 10 mm vastag ESG és TVG üvegtáblák rögzítését is. A hátsókúpos, pontmegfogású dübelek – a lap súlyának megfelelő darabszámban – szabadon elhelyezhetők a panel hátoldalán. A panelek cseréje egyszerű, de fedőpanelek is könnyen és sokféleképpen csatlakoztathatók.

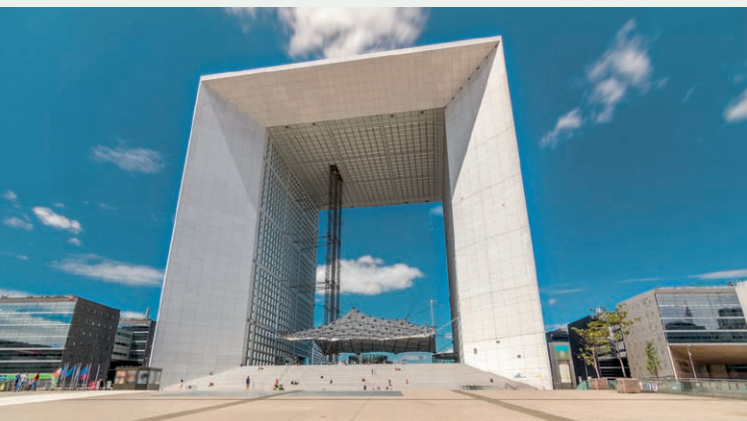

01

02

—A fischer ACT rendszer megnyitja az utat az esztétikus, egységes megjelenésű homlokzatok egyszerű és költségkímélő tervezéséhez. Ez az FZP II fischer Zykon panelhorgonynak köszönhető, amely tulajdonképpen egy előre kifűrt hátsókúpos furatba telepített, feszítésmentes rögzítőrendszer. A panelhorgonnyal kombinált hátsókúpos technológia biztosítja, hogy az illesztéseknél láthatatlanok maradnak a rögzítőelemek. Ezzel a technológiával a dübel maximális terhelhetősége a hagyományos rögzítések többszöröse. Mivel a horgony pozicionálása optimalizálható, a panelen belüli hajlítónyomatékok körülbelül 50 százalékkal kisebbek, mint a hagyományos rendszereknél. Ez kisebb panelvastagságot és nagyobb méretű táblák

alkalmazását teszi lehetővé, különböző panelvastagságok esetén pedig az eltérések távtartó horgonytípusokkal kompenzálhatók.

—Az ACT technológia tökéletesen ötvözi a panelhorgonyok, az egyedi tartószerkezetek és a kifinomult fűrási technológia alkalmazását. Ennek előnye a gyors, egyszerű és az időjárás viszonyoktól független szerelhetőség az építkezés helyszínén.

—A BWM háttérszerkezet alkalmas látszó, valamint rejtett rögzítési megoldásokhoz is. Látszó rögzítés esetén elegendő a teherhordó szerkezetbe rögzített fali konzol és a hozzá szegecsekkel rögzített vertikális T, illetve L profil, amire ragasztással vagy szegecseléssel rögzíthető a homlokzati lap. Rejtett rögzítés esetén ezekhez társul még egy horizontális C profil is, amire az FZP II dübelrel fűrt lapok

egy akasztófül segítségével rögzíthetők. Míg a látszó rögzítés a kevesebb felhasznált elemnek köszönhetően költségkímélőbb és gyorsabb, addig az esztétika a rejtett rögzítés mellett szól. Ahogyan az is, hogy a dübelek egy későbbi lapsérülés esetén könnyedén cserélhetők, vagy hogy az akasztófülek segítségével a rögzítés mögötti szerelésnél a burkolati lapok kényelmesen leemelhetők, illetve visszahelyezhetők.

—A fischer homlokzati rendszerek szinte minden burkolóanyaghoz nyújtanak rögzítési megoldást. A homlokzati panelek, például a szálcement vagy a HPL látható rögzítése szegecsekkel vagy csavarokkal oldható meg és rejtett mechanikus rögzítéssel, FZP-T-vel is. A kerámia és a terrakotta kapcsos megoldásai láthatóan és rejtve egyaránt megvalósíthatók. Speciális rögzítőprofilok állnak rendelkezésre a fémkazetták rejtett rögzítéséhez.

—A fischer Zykon panelhorgonyok alkalmazhatók:

- terméskőhöz 20 mm-es panelvastagságtól,
- kerámiához 10 mm-es panelvastagságtól,
- vékony homlokzati panelekhez 8 mm-es panelvastagságtól,
- üveghez – ez a világ első, nem átmenő szerelésű, rejtett üvegrögzítési lehetősége, ami egyrétegű biztonsági üvegekhez (ESG vagy ESG-H 10 mm vastagság) és laminált biztonsági üveghez (VSG 8+10 mm vastagság) használható.

x

- 01 Homlokzati terméskőpanelek rejtett rögzítése
- 02 Szálcement homlokzati panel látszó rögzítése
- 03 La Grande Arche, Párizs

GYÁRTÓ |

fischer Hungária Bt., Budapest | www.fischerhungary.hu

fischer
innovative solutions

Nemzetközi Építészkongresszus 2022 | Budapest

MÁRCIUS
25.
PÉNTEK

HELYSZÍN: MVM DOME MULTIFUNKCIÓS CSARNOK

KURÁTOR | LEVEZETŐ ELNÖK
Austin Williams a Future Cities Project igazgatója, a Kingston School of Art vezető oktatója és a kínai szucsou XJTU egyetem címzetes építészeti kutatója
AKKREDITÁCIÓ | MÉK 3,5 pont (2021/178)

TÉMA | AZ ÉPÍTÉSZET TERMÉSZETE

Ulf Meyer (Építészkritikus, San Francisco, Berlin)

Boonserm Premthada (Bangkok Project Studio, Bangkok, Thaiföld)

Ken Yeang (TR Hamzah & Yeang, Kuala Lumpur, Malajzia)

Patrik Schumacher, Gianluca Racana (Zaha Hadid Architects, London)

Skardelli György (Középülettervező Zrt., Budapest)

JELENTKEZÉS |

a www.tervlap.hu oldalon jobbra fent a konferencia-naptárban vagy a www.artifexkiado.hu oldalon

RÉSZVÉTELI DÍJ |

25.000 Ft + áfa (bruttó 31.750 Ft)

(A részvételi díj étkezési szolgáltatást is tartalmaz.)

Lehetőség van támogatói jegy vásárlására, mely esetén a számla nem tartalmaz áthárított étkezési szolgáltatást. Ennek díja: **32.000 Ft + áfa** (bruttó 40.640 Ft)

FŐSZPONSZOR **ALUKÖNIGSTAHL**

SAZKMAI TÁMOGATÓK

METSZET
ÉPÍTÉSZET | LÉVONÁSOK | SZERKEZETEK | RÉSZLETEK

nka
Nemzeti Kulturális Alap

AZ IDÉN 120 ÉVES MÉSZ

KIEMELT TÁMOGATÓK

fischer
innovative solutions

R
Reyners
Aluminium

ASSA ABLÓY

SWISS PEARL
ESAL

KESZ
GROUP

Prelement
Panel Technology

TROCELLEN

TÁMOGATÓ

yella

AUTODESK
Value Added Distributor

Wienerberger

SAINT-GOBAIN
isover Regis Weber

TERRAN
OTTHON A JÖVŐBEN

HÖRMANN

ALUPROF
ALUMINIUM SYSTEMS

TŰZIHORGANYZÁS

A LEGHATÉKONYABB KORRÓZIÓVÉDELEM

A BEVONAT KOHÉZIÓS KÖTÉSSEL KAPCSOLÓDIK A KEZELT FELÜLETHEZ

Az acélszerkezetek korrózióvédelme rendkívül fontos, ugyanis megfelelő felületvédelem nélkül a korróziós folyamatok hamarabb megindulnak, aminek következtében az anyag élettartama jelentősen csökken. A tűzihorganyzás hatékonysága abban rejlik, hogy olyan bevonatot képez az acél felületén, amely minden más hasonló védőrétegnél jobb korróziógátló képességű, több évtizedre garantálva a védelmet. De miként gátolja meg ilyen jó hatáffokkal a korróziót ez a védőréteg és melyik hazai cégcsoport jár élen a tűzihorganyzásban?

01

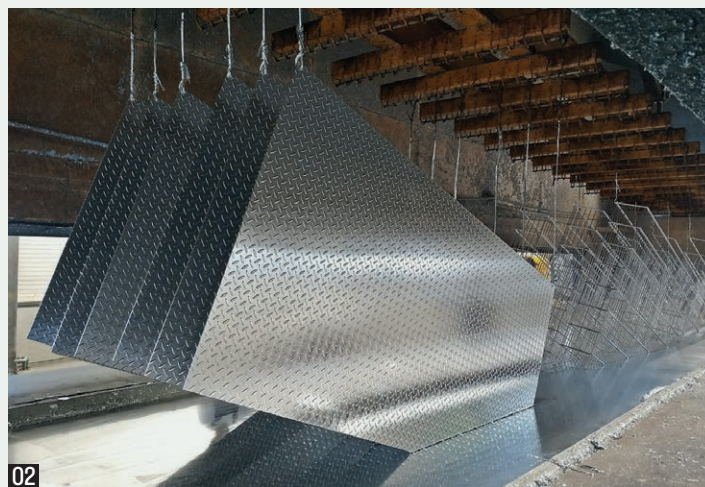
NAGÉV CSOPORT - TRADÍCIÓ ÉS CSÚCSTECHNOLÓGIA

— Magyarország legjelentősebb szereplője a tűzihorganyzás iparágban a Nagév Csoport. Az országban két üzemben is várjuk partnereinket: Északkelet-Magyarországon, Tiszacsegén 1998-tól, Közép-Magyarországon, Ócsán pedig 2011 óta. Ez utóbbi gyáregységünk nemcsak a nagyrészt automatizált, környezetbarát működése miatt emelkedik ki a többi ilyen üzem közül, hanem azért is, mert az ország legnagyobb befogadóképességű horganyzókádjával rendelkezik: akár 15 méter hosszú, és 7 tonnás termék is bevonható benne.

MIÉRT TŰZIHORGANYOZZUNK?

— A tűzihorganyzás során kialakuló bevonat legfőbb előnye, hogy nem adhézión, hanem kohéziós kötéssel kapcsolódik a kezelt felülethez. Ennek oka a termodiffúzió, amely az acélszerkezeteknek a 450 °C-os horganyfürdőbe történő mártása során játszódik le a horganyolvadék és az acél alapanyag között. Ezzel az eljárással az acélszerkezetek teljes felületén létrejön egy igen kemény és tartós vas-horgany ötvözet bevonat. A tűzihorganyzott szerkezetek így akár 30-40 évig is képesek ellátni korrózióvédelmi

funkciójukat, feltéve, ha nem éri őket jelentős mértékű fizikai sérülés. A horganyzás ezért kiemelkedik a többi felületvédelmi eljárás, például a könnyebben bontható, adhézión kötésű festés közül. A festékbevonat ugyanis egy hegesztett, üreges acélszerkezetnek csak a külső felületét képes ellátni korrózióvédelemmel, amíg a horganyzás e szerkezetek belső felületének is védelmet nyújt. Fontos szempont az is, hogy a horganyréteg környezetbarát bevonat, hiszen maga a horgany (cink) ionos formában a talajban is megtalálható természetes anyag, jelenléte mind a növényeknek, mind az emberi szervezetnek fontos és nélkülözhetetlen. Ennek köszönhetően egy esetleges tönkremenetelkor a horganyzott acélszerkezet gond nélkül újrahásznosítható, nem igényel különleges eljárást, nem szennyezi a környezetet, mivel nem veszélyes hulladék. Ezzel ellentétben a festékek számtalan mesterséges vegyi anyagot tartalmaznak, melyek korántsem környezetbarátok.

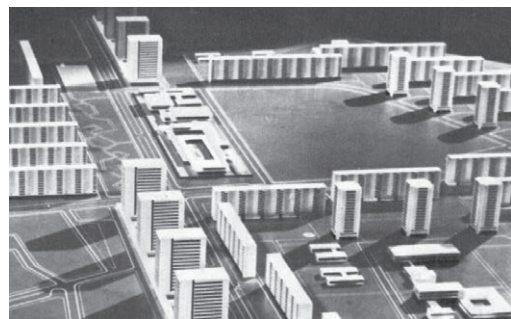

02

— A fentiek alapján látható, hogy a tűzihorganyzás igazán időtálló, környezetbarát korrózióvédelmi eljárás. A Nagév Csoport hosszútávú célja, hogy egyre több felhasználó válassza a tűzihorganyzást más felületvédelmi módszerekkel szemben. Ebben nyújtunk segítséget szakembereink által jelenlegi és leendő partnereinknek is. (x)

- 01 A Nagév Cink Kft. ócsai üze: Magyarország legnagyobb és legmodernebb tűzihorganyzója
- 02 Dombornyomott acéllemez tűzihorganyzása a Nagév Cink Kft. ócsai üzemében

Dr. Lévai Gábor fejlesztési igazgató
Nagév Cink Kft., Ócsa

AKKOR / A főváros több évtizede húzódo lakhatási válságából a kiutat a tömeges lakásépítési technológia elterjedése jelentette a hatvanas években. Budapest első paneles nagy lakótelepének kiépítése 1965-ben indulhatott el Dél-Budán. A tízemeletes lakótömbök és a három toronyház árnyékában jól haladtak a (hozadék) gyermeknevelési intézmények létesítésével, de a munkába eljáró szülők generálta alvóváros-hangulatot mérséklő üzletközpont tervezéséhez csak 1969-ben láttak neki a tervezők. A formálódó kisváros közepén húzódo hatalmas közpark szélén, a közlekedési csomópontnál jött létre a funkcionalista tömböket tetőkkel összefogó geometrikus kompozíció. Elsőként az ABC áruház nyitott meg 1973-ban, a tervezett kétszintes beépítést középen feltáró, fedett-nyitott utca-teret gyorsan belakták a piaci standok. A 40 ezer környékbeli lakos szórakozási igényeinek kielégítését szolgálta a mintegy 1600 négyzetméter alapterületű, kétszintes Topáz étterem és bisztró – mely végül '77-re készült el, hogy utat nyisson a közétkeztetés hétköznapijai mellett a szombat délutáni diszkóprogramoknak és az éjszakai bár funkciónak is (előbbi a környék fiataljai ellenőrzött szórakozása számára, utóbbi szigorúan a felnőttek öröme). Következő év nyárfordulóra már a 16 üzletes szolgáltatóház, majd egy évré a fővárosi intézmények, a művelődési központ és a helyi tagkönyvtár is megnyitotta kapuit. A közösségi kulturális eseményeket hamarosan a fejlődő szakköri programok gazdagították, komplex művelődési és – ami még fontosabb – közösségi szerveződést eredményezve. Ezt egészítette ki a korabeli csúcstechnikával létesített klimatizált mozi, a 400 fős Olimpia. Így 15 évvel az indulás után az új városrész komplex kereskedelmi-szolgáltató központot kapott.

MAI SZEMMEL

**ÚJ
VÁROSKÖZPONT,
KELENFÖLD,
BUDAPEST |
(1969-1980)**

ÉPÍTÉSZ |
**Zilahy István (1917-1993),
Bada József / LAKÓTERV
SZÖVEG | FOTÓ |
Vukoszávljev Zorán PhD**

ROVATSZERKESZTŐ |
Vukoszávljev Zorán

MOST / A tízezer lakásos dél-budai modern városnegyed központi parkterületét a(z egyik) főút mentén övezi a multifunkcionális szolgáltatóház. Telepítési elve egy ortogonális rendszerben létrehozott tetőstruktúra, mely a raszterbe beilleszthető funkcionális épülettömbök között átkötést és keresztirányú átjárási lehetőségeket is biztosít, az emeleteken pedig teraszokat-galériákat képez. Az acélpillérek ritmizáló sora őszintén mutatja meg e könnyed vázas építési rendszer logikáját, mely átszövi a köztes felületeket. Naptól és esőtől védett közlekedési sávokat képez, U alakban féludvarokat keretez, lépcsői-rámpái dinamikus kapcsolatot biztosítanak az emeleti funkciók eléréséhez. De talán kissé már dramatizálttá is válik megjelenése, amikor a vasbeton panelekből összerakott épületeket is övezi. Pedig ez a könnyűszerkezetes jelleg minden tekintetben helyénvaló: a jól ütemezhető megvalósíthatóság, a fejleszthetőség képét mutatja. Egyfajta dinamizmust és naprakész adaptivitást. A kétszintes galériás utca és az épülettömbök között kinyúló teresedései piacos napokon étellel telnek meg, hétköznapi üresen konganak. Nagy élmény a vásári forgatag, de lehangoló az állandóra megépített elkerítések és lezárások sokasága. Miközben a struktúra strapabíró, a benne helyet foglaló funkciók nem bírják hosszan a nagyon változó igényeket. Pedig egy ilyen lokális (kisvárosnyi) szolgáltató- és üzletházra még a nagyfokú közlekedési mobilitás mellett is szükség van. Hogy a lehasználtságon (így 40 év után) javítani lehet és érdemes – ezt mutatja a piacok és vásárok jó hangulata, mely a szomszédos hatalmas közpark igényes fejlesztésével intenzív urbánus használatot generál. Csak ehhez a téri átkötések minőségében kellene visszaerősödni a jó alapstruktúrának.

Vukoszávlyev, Zorán: Objective boundary line
(Tárgyilag os határvonal)

Metszet, Vol 13, No 1 (2022), pp 10-19,

DOI: <https://doi.org/10.33268/Met.2022.1.1>

Received: 26 January 2022

Accepted: 21 February 2022

Published: 10 March 2022

Abstract: ETHNOGRAPHY MUSEUM IN THE CITY PARK, BUDAPEST, HUNGARY; ARCHITECTS: MARCEL FERENCZ

A nation's cultural history cannot be placed in a museum that does not recognise time as an infinite quantity, which is why this museum, centred on a memorial to the events of 1956, looks back in time whilst projecting an objective glance into the future. The sweeping curve of this building and contemporary use of materials borrow from the past to create a way forward. Working within the bounds of standard communication might not be the best way to describe how a dominant external form encloses a spectacular exercise in spatial composition, especially considering that about sixty percent of the building's usable volume exists as a subterranean exhibition space.

01

TÁRGYILAGOS HATÁRVONAL

NÉPRAJZI MÚZEUM A VÁROSLIGETBEN | BUDAPEST

A hazai – és a magyar kutatók külföldi útjainak köszönhetően nemzetközi – néprajzi tárgyi emlékekkel bíró etnográfiai gyűjtemény megalapítását az amerikai emigrációból hazatérő, egykori szabadságharcos honvédtiszt, Xántus János kinevezéséhez köti a tudománytörténet. A Magyar Nemzeti Múzeum Ethnográfiai Osztálya „örévé” kinevezett kutató megbízatása 1872. március 5-étől szolt – immár 150 év telt el az alapítástól. Idén a hazai néprajzi gyűjtemény új otthonra lel.

KÖZELÍTÉS KÉT IRÁNYBÓL

—Másfél évszázad telt el az emigrációból hazatért Xántus első nagy kiállításának megrendezésétől, melyet még muzeológusi megbízatásának évében, egy nagyszabású magyarországi gyűjtéssel alapozott meg az 1873-as bécsi világkiállítás előkészületei érdekében. Közel negyed évszázaddal később Jankó János gyűjteményvezető a városligeti millenniumi kiállítás keretében a történeti Magyarország jellegzetes néprajzi/táji egységeinek épített és tárgyi – akkor teljességgel megélt – örökségét huszonnégy jellegzetes lakóporta

- 01 Városképi jelentőségű a szabadon formált térszerkezet
02 Zöldfelülettel komponált közpark a tetőn

ÉPÍTÉSZ | ARCHITECT
Ferencz Marcel

FOTÓ | PHOTO
Palkó György

SZERZŐ | AUTHOR
Vukoszávljev Zorán

berendezett házaival mutatta meg a nagyközönségnek. A házakat a kiállítás után elbontották, a berendezések és öltözetek gyűjteménybe kerültek. A múzeumi részleg állandó helye előbb az Ybl Miklós tervezte Várkert Bazár, majd 1906-tól – visszatérve a Városligetbe – az Iparcsarnok volt. A két világháború között kibővülő „népépítészeti” és néprajzi kutatásoknak is köszönhetően dinamikus fejlődő szakterület a Népligetnél lévő – Lechner Ödön hatása alatt, de – Kőrössy Albert Kálmán tervezte (egykori) Magyar Királyi Állami Főgimnázium épületébe költözött 1924-ben. A Nemzeti Múzeumból 1947-ben önállósodott néprajzi intézmény több költözés után 1975-ben találta meg méltó rangosságú, de múzeumnak igazán nem alkalmas helyét a Parlamenttel szemközt, a Kossuth téren álló egykori Kúria épületében. A Hauszmann Alajos tervezte épület központi elhelyezkedése valóban emelte az intézmény rangját, a reprezentatív terek mellett azonban a gyűjtemény gyarapításának és feldolgozásának téri lehetőségei idővel szűkösnek bizonyultak. A muzeológiai oldalról indokolható központi gyűjteménykezelési intézmény létesítésének gondolatával együtt, részben egy az múzeumi negyed megálmodásától is inspirálva, de a nemzet főtérét körülvevő épületek politikai rangú reprezentációjának szándékával is összhangban 2015-ben döntés született a Néprajzi Múzeum új épületbe költöztetéséről. Helyszínül a Városliget nagyszabású megújításával összefüggésben, annak évtizedek óta méltatlanul kezelt peremterületét jelölték ki: a gyűjtemény harmincezer négyzetmétert meghaladó területű épületét a Millenniumi emlékmű kompozícióját keretező két múzeumépület

03

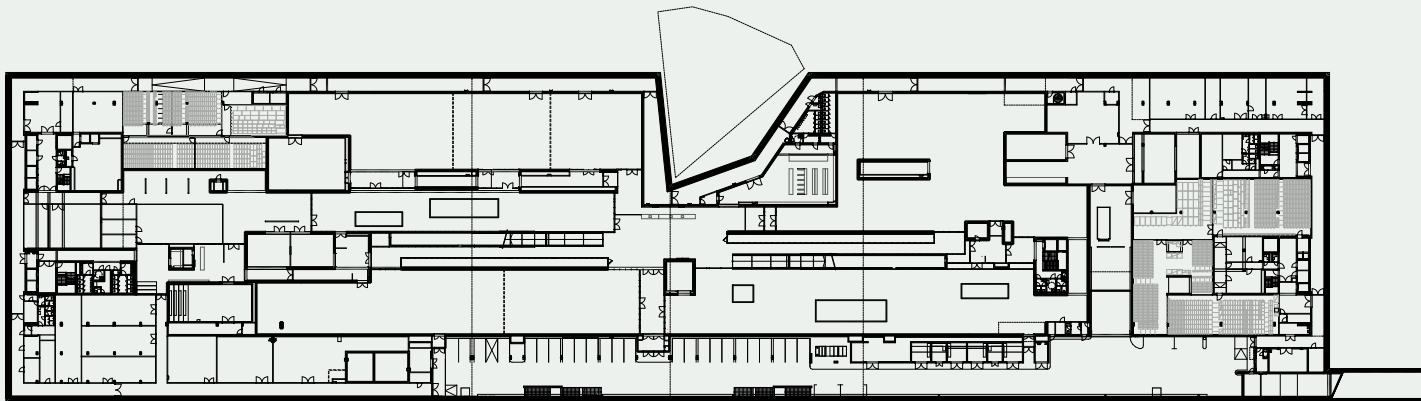
helyszínrajzi folytatásában, a huszadik század második felében évtizedekig felvonulási színtérül használt, nagy szabadtéri parkoló helyére pozicionáltak. Az „új néprajzi” – most már kifejezetten a gyűjteménye bemutatására tervezett épülettel – fizikailag visszatér alapításának, az Ezredéves Országos Kiállítás szellemi örökségének helyszínére.

—A mintegy száz év alatt azért sok minden történt a Városligetben is. Bár a millenniumi kiállítás felszámolása után megcsillanhatott volna a remény a köznép által örömmel, de már évtizedek óta intenzíven (le)használt közpark megújítására, mégis egy évtizedes elodázás után a területen állandósult a kiállítási használat. 1907-től hazai ipari vásárok helyszínévé vált, hamarosan már nemzetközi kiállítókat is meghívtak, és 1925-től már Budapesti Nemzetközi Vásár néven folyamatos használatban állt a terület nagy része. A tömegeket vonzó rendezvények látogatottsága a korai világháborús években jóval meghaladta a milliót is. A városligeti kiállítások fénykora a hatvanas évek volt – és ezzel együtt elképzelhető a terület infrastrukturális túlhasználata is. A „park” szélén pedig a többszörösére kiszélesített közút a nagy állami politikai rendezvények kedvelt helyszínévé változott: a felvonulási események biztosítása érdekében hatalmas felületeket burkoltak le, amelyek a hétköznapiakon a kiállítások és a túlterheléssel zöldfelületeiben fogvatkozó „liget” parkolási funkcióját

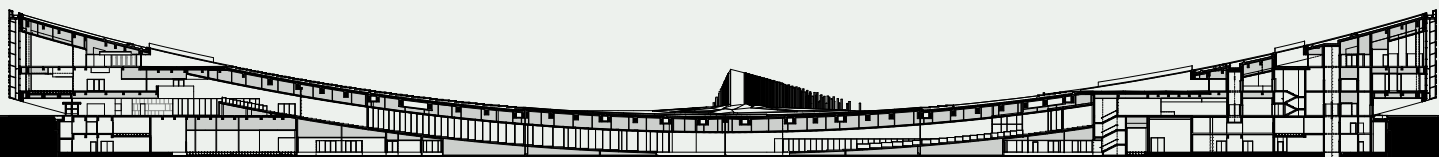
töltötték be. Nem változtatott ezen sem a BNV 1974-es elköltözése a kőbányai vásárvárosba, sem a rendszer-váltáshoz kapcsolódóan a politikai reprezentációs teher eltűnése.

TÁRGYILAGOSAN

—A „pesti népkert”, az akkoron északkeleti városperemen fekvő, városi legelőként használt terület fejlesztését 1799-ben határozta el a város, innentől számítjuk a mocsaras-vizenyős terület tudatos lecsapolását, fásítását és hasznosítását (különböző bérleti és érdekelt-ségi konstrukciókban), hogy a pesti polgárok szabadon látogathassák azt. A város hathatósabb gyakorlati szándékait mutatta meg, amikor a – József nádor kezdeményezésére létrehozott – Királyi Pesti Szépítő Bizottság 1813-ban pályázatot írt ki a nyilvános szórakoztatóhely-lyé fejlesztendő Városligetre. A tervpályázat folyamatából Christian Heinrich Nebbien terve nőtte ki magát a megvalósításra, 1816-tól a lényegileg általa jegyzett szabadtér-kompozíciós elvek szerinti parkfejlesztés indulhatott meg. [1] Különlegességét méltán rögzíthetjük abban a nem kis jelentőségű tényben, hogy bár az első európai népkertnek a müncheni Englischer Garten tekinthető, de az nem városi, hanem a bajor uralkodó saját birtokán és saját jövedelmeiből létesített (1789); míg a legismertebb „városi” népkertet, a New York-i Central Parkot (majd csak) 1858-ban hozzák létre. A pesti népkertre világelsősege, ekként történeti

04

05

- 03 Látványterv madártávlatból, innen látszik jól a Nebbien által meghatározott kapupozíció
- 04 Pinceszinti alaprajz, a hosszú olaszlépcsőkkel
- 05 Metszet, itt látszik jól a föld alatti méret

jelentősége okán kétségkívül rangos helyszíneként tekinthetünk. [2][3] Fejlesztése így két és negyed évszázada közügy.

— Igaz ez azzal a ténnyel kiegészülve is, hogy az egykoron 133 hektáros Stadtwaldchen területe mára jelentősen lecsökkent: előbb a Pest–Vác vasútvonala (Nyugati pályaudvar) fejlesztése, majd az Állatkert létrehozása érdekében nyugat felől visszavágták, de az Ezredéves Kiállítás ott maradt épületei (Vajdahunyad vára és a Műcsarnok) is a zöldfelületet csökkentették. Az emlékezetpolitika alapján ide tagolható a kialakuló Sugárút, a mai Andrássy út tengelyét felerősítő, csak később, már a századforduló után átadott Szépművészeti Múzeum és a kiállítás bejárati öblét alkotó szoborcsoport. Majd megépül a Széchenyi fürdő is – újabb parkrészt lefoglalva. A historizmus nagy látványtengelyét már politikai okkal is felülírni akaró keresztirányú (egykoron funkcionális Aréna) út nem véletlenül kapja meg 1945-ben a Dózsa György nevet – 1950–1953 között a Városliget déli határvonala mentén hatalmas felületet metszenek le a park széléből, hogy reprezentatív látványteret biztosítsanak a következő évtizedek felvonulásai számára. És hogy a liget korábban már említett túlhasználata pusztítását ismét ne említsük, – ugorva évtizedeket – a „parkossági” fogalmakat valamiképp – részben csak emlékezetpolitikai szempontból – az Ötvenhatos emlékmű megépítése rehabilitálja, de még mindig nem zöld, hanem burkolt felületekkel rögzítve a régen várt liget-rehabilitációt.

— Hogy mi végre e hosszú felvezetés? Talán érthető – állást nem foglalva a történelmi értékek elsőbbségét és fontosságát-rangját-jelentőségét firtató közvitában – a Városligetbe „visszatérés” gondolata, hiszen a néprajzi gyűjtemény eredetét a millenniumi kor még élő népi kultúráját megjelenítő Néprajzi Falu adta. Itt, a Városligetben. Még akkor is, ha a gyűjtemény ma már sokkal több, mint hazai néprajzi anyag – mégis jó helyen van az örökség megóvását is kezdeményező helyszínen, a Millenniumi kiállítás egykori területéhez közel – annak területe szélén...

— És hogy pontosan hol is? Az egykoron Nebbien által is meghatározott „kapu” pozícióban, a 19. században hagyományos tengelyes megközelítésnek gondolt, a belváros felől oda vezető fasor tengelyében – ott, ahol az egykori pesti „városi erdőhöz” vezető Stadtwaldchen Alle immár kétszáz éve adja meg feltárási pontját a népkertnek.

A kompozíció egy hosszan átlátható, nagyon szigorúan fogott geometriával megrajzolt, de látványára szabadon formált térszerkezet

03

06

HATÁRVONALON

—A történeti, történelmi, identitáspolitikai és a jelenkori természeti, urbanisztikai, társadalomkörnyezeti hangsúly külön-külön is kihívás egy ide elhelyezendő épület számára. Egy sokféle értelemben „elszerzett” területen nagy felelősséggel megfontolt – most már maradjunk csak ennél – építészeti döntés alapján lehet csak – továbbra is – helyet foglalni. Egy olyan épített sor mentén, mint a Schickedanz Albert tervezte Múcsarnok (1895–1896), az annál jóval nagyobbra formált (Herzog Fülöppel társtervezett) Szépművészeti Múzeum (1900–1906) [4], és – hogy a másik végét is megadjuk a térsornak, hiszen ennek „rekonstrukcióját” is magában foglalja a Liget Budapest Projekt – a Vágó József és László által a park túlvégi déli sarkán megvalósított szecessziós Városligeti Színház (1908–1909). [5] Az épített elemek sora ma még a millenniumi tengelyre, a Hősök terére szorítkozik, de a 250-300 főt befogadó kőszínház épületelemének – tér felől vissza-, mögötte kortárs építéssel megvalósuló – rekonstrukciójával már az egykori népkert déli határvonalának súlypontja ismét a Nebbien-féle Rondó lesz. (Illetve lehet – azzal a nem kevésbé lényeges vízióval, hogy a fasorban alig hatszáz méterrel odébb jön létre az új Magyar Építészeti Múzeum központja.)

—A Napur Architect terve e térbeli pozíciót értékelve fogalmaz meg egy kortárs kapumotívumot. A helyén

megtartott Ötvenhatos emlékművet körülölelve, „szabadtéri téralkotás” metódussal válaszol a Városliget parki-táji és a kétszer háromsávós főút urbanus jelenlétére. E köztes szegélyen, az egykoron Nebbien által megálmodott népkert déli parkrészében, a száz évvel ezelőtt már létrejött házak közötti sávban. Ott, ahol 70 éve már a beton és kockakő volt az úr.

—Persze a nagy projekt koncepció szerint a 'kocka el van vetve' (sic!), tehát a hely meghatározása már nem döntés kérdése, hanem egy megfogalmazni szükséges válasz alapja. Ferencz Marcel és Détári György amenynyire a hely adta tengelyes kompozíció, úgy a látványorientált fókuszra formálás elvét is átvéve Nebbien Henriktől, szabadtéri tájkompozícióban vizionál. Mely kompozíció ház és ház jelenlét között átívelő kertet formál.

TÁRGYI VONAL

—A Városliget déli határvonalán, a már százhusz éve megalkotott intézményi épületek téri sorának vonalában nyitott térszint formáló, a Nebbien-féle Rondó középtengelyét erősítő parki tárgyelemet helyeznek el – amely itt láthatatlan, térszín alatti dobozt egy hatalmas sugarú ív mentén a földből kihajtva kétoldalt házakká formálják. A földből felhajtott tektonikus lemez absztrakt ívrázolatát az üveg térhatároló felületekre hártyaként feszülő áttört héj burkolja, teteje extenzív

04
05

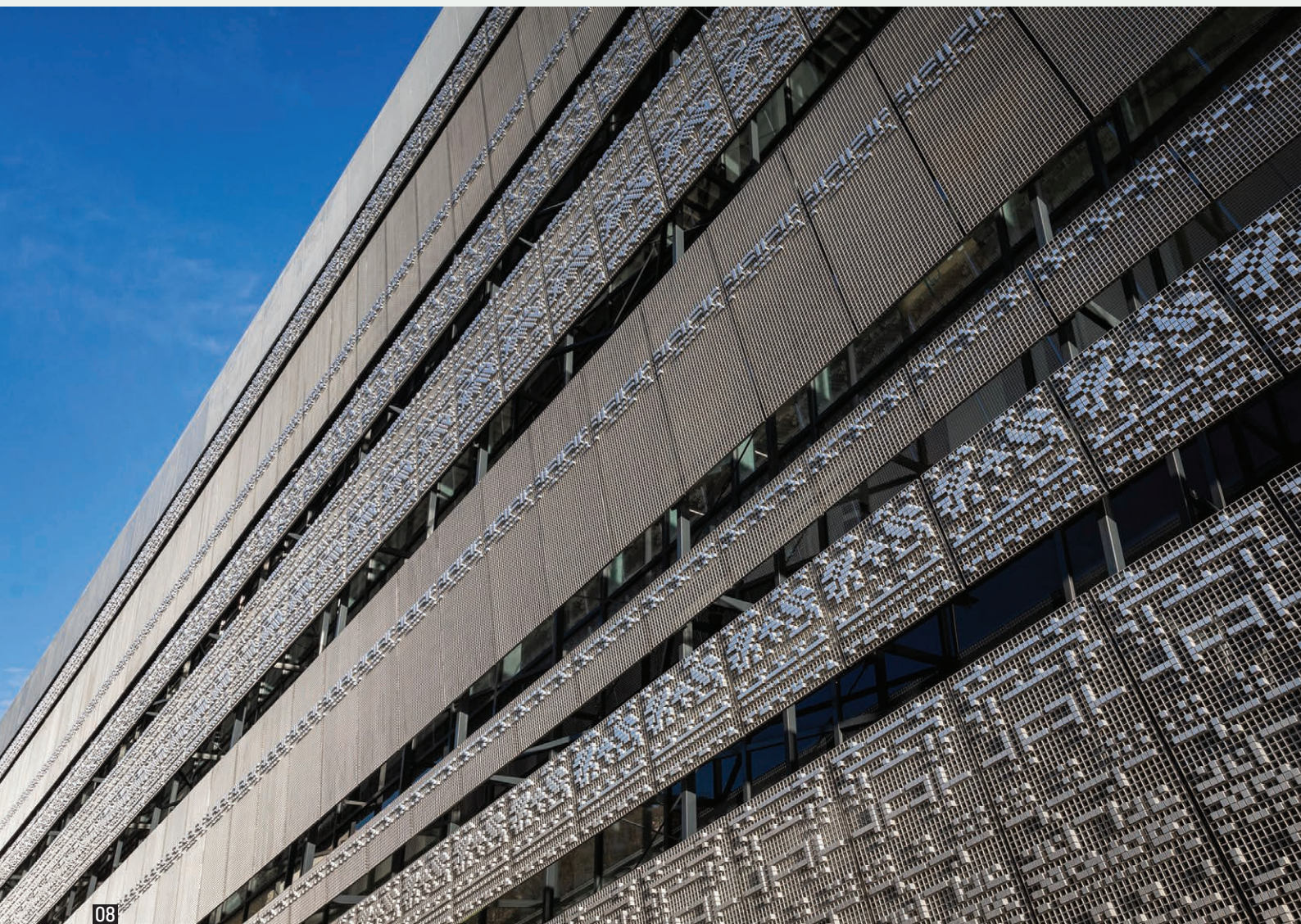

zöldfelülettel komponált közpark, az „objekt” bejárait a felhajtott lemezek alatt megnyíló, sétányszinti alábukások adják.

—A kompozíció egy hosszan átlátható, nagyon szigorúan fogott geometriával megrajzolt, de látványára szabadon formált térszerkezet. A főút mentén motorizáltan érkező a közút dinamikájához alkalmazkodóan elnyújtott képhatás nem is igazán szekvenciákban, mint inkább összhatásában érvényesülő, ívelő vonal. Gyalogosan közelítve megdöbbentő az objektum jelenléte a szabadtérben, felhajtott épülettömege végein bizony erős fizikai jelenléttel érvényesül a széles hasáb – mely hatást valamelyest absztrahálja a földtől elszakadó tömeg, a fényes lamellasort alá-vágó bejárati árnyéksáv. Az objektum mellett elhaladva azonban a fizikai dominancia helyett előtérbe kerül a tetőkert látványa, és a szinte vibráló hatással meglebbenni látszó fémhártya. A rácsozat grafikájának felfedezése-megfejtése épp elég emocionális és intellektuális kihívás, hogy a teljes (épület)tárgyat ne érzékelhessük eközben fizikai valójában. A Városliget parkja felől még igazabb az objektszerűség – ahogy a több évtizedes fák (korukból adódó) organikus, időt jelölő törzsei között átlátva mesterséges kollázskép tárul fel a sétálók-biciklizők számára. Ennek élő dinamizmusa a fák ligetes sűrűsége-ritkulása által a valós

idejű, természetes és absztrakt formák együttállásából mindig izgalmas hatást vizionál.

—Kritikusi mivoltunkban tekinthetünk e nagyvonalú ívrajzolatra pszichológiai fókusszal is. Intuíció és tudatosság kettőssége sejlik fel – és a mértékletességet és szabályozottságot adó nagygeometriára tekintve ott látjuk máris a háttérben kirajzolódó táji park gazdag formavilágú növényarchitektúráját. Szigorkodó modernista felfogásban a kontraszt elvének következetes gyakorlását jelentheti ez, ugyanakkor mind tudat alatt, mind absztrakcióra képes alkotói attitűddel nem hagyható el az a gondolatolvasat, hogy a Nebbien által kétszáz évvel korábban alkalmazott szabad vonalvezetésű, mégis igen határozott képi-látvány-megnyitásokra ráirányító tervezett esetlegesség mögött ugyanez a tervezői gondolkodás, következetes leleményesség munkált, mint a kortárs tervezők nagykompozíciójában. A konkáv kapuzat-hiátus a Nebbien-féle nagytengelyt adó Rondóra vezet, amiből aztán érzékeny-lágy vonalvezetéssel szaladnak ki az utak a főbb látványpontokhoz, táji elemekhez. Alanyként tekintve a szabadtéri formálásra, párbeszédet vélünk felfedezni épület-objektum és táj-kert között. A múzeum organikus vonalvezetésű absztrakt tömege tárgyá válik itt a park szélén, meghajtott felülete a parkra fókuszál, köztérként önnön urbanista létezését mutatja. Létjogosultságát nem

08

vitatva a mi-lett-volna-ha-park-van-már-itt-is kérdés-sel ennek a kortárs párbeszédnek a mai szerepét vizsgáljuk inkább. Egy már hosszú évtizedek óta nem-park felületet ad vissza ezzel a kompozícióval a tervező-alkotó, mely a múzeum-teret-kell-építeni gesztust alárendeli a különleges téri helyzetre megfogalmazott válasznak. Nem hierarchikus alárendelésről van szó, nem válik kevésbé fontossá a funkció, hanem csak az alkotói felelősségvállalás kerül előtérbe: mai eszközökkel megfogalmazni a hely identitását kibontó, továbbíró történetet. Az épített tömeget földből kihajlító, nagyvonalú kompozíció egyszerre hivatkozik a kerti és táji tervezés történeti eszköztárára (tengelyesség, geometrizált vonalak, egyértelműen irányított vagy váratlanul feltáruuló megnyitások, flóra-diverzitás és architektúra-homogenitás), és a lábaink alól, a gyökerekből, a tudatmélyből táplálkozó-eredő-kifejlődő lelkiségre. A szimbolika így tudatosan valós és érzelmesen sejtett jelenléte mindenkiben saját-egyedi olvasatot alkothat.

—Ezt a személyes megközelítési lehetőséget erősíti az épület-objektum határfelületét adó fém-lamella-rács. A tervezők valós néprajzi mintákból táplálkozó, grafikai játékkal ábsztrahált mintát szönek-fonnak bele

07

az árnyékoló rácsozatba. Majdhogynem a felismerhetlenségig pixelesítik a hazai és más nemzetek népi formakincstárából jól ismert rajzolatokat, hogy elegendően absztrakt, de egyéni ráismeréssel emocionálisan megszólító felületburkot képezzenek. Működését mind fizikai feladata (árnyékolás), mind szellemi közege (hagyományos formakincsre ráismerés), mind következetes funkcionális alkalmazása (vajon minden belső funkció előtt el lehet-e vinni) vonatkozásában az idő megigazol(hat)ja. Mindenesetre látványos és jó interfész ez az építészeti alkotáselem – Insta-világunknak kötelező, a kortárs néprajz szempontjából is vizsgálható eleme.

—Miként az absztrakt tömegformát kibontó beltéri világ is azzá lehet. A tervezők a közel kétszázötvenezer darabot számláló gyűjteménynek látványos, a mai „téri kommunikációs sztenderdeknek” magas színvonalon megfelelő térkompozíciót alkottak. A mintegy harminnégyezer négyzetméteres épület kubusának hatvan százalékát rejtették a föld alá – de a beltérek között gazdag látogatói élményútvonalat alkottak, mely a rejtett, felfedezésre váró kincseket szegmensről szegmensre, az épületben való mozgás folyamatában dinamikus

08

09

11

05

09

adagolja a terek közötti látvány-megnyitásokkal. (Csak zárójelben most már: akkénti varázslatos nagykompozícióval, ahogyan a klasszikus tájtervezők alkottak szabadtérben.)

—Az épületbelső feltárlásának nagyvonalú eleme a tetőkertet meghajlító nagy ív körcentrikus ívvonala mentén, a ház belső magjában vezetett, térbe besülylyedő olaszlépcső. Az épületbe belépve oldalt kísérek bennünket a kiszolgáló-érkeztető funkcióterek – és egyértelműen feltárl a szinte középvonalban vezetett főtengelyi lépcsősor, melytől oldalra kilépve a pinceszinti mélységben lévő kiállítóterekre is rögtön ráláthatunk. A kényelmes olaszlépcsőn (barokkos eleganciával – bár ennek semmi köze a népi kultúrához) lefelé haladva oldalt már átláthatunk az állandó kiállításnak helyt adó nagyterembe és a további digitális attrakciójú, látványraktáras, vagy épp múzeumpedagógiai aktivitással telt terekbe. A közönségfunkciók jól olvasható használatlalt csoportosítottak, a háttérfunkciók (irodák, segédraktárok, gépészet) mélyen hátul és fentebb elbujtatva, az épületből a külvilág felé filtrációt biztosító funkcióelemek (étterem, kávézó, könyvesbolt) a térszínen jól

10

pozicionáltak. (Igaz is, csak hogy egyértelmű legyen: a múzeum hatalmas gyűjteményének nagy része – ami a korábbi kiállítási felület mára mintegy háromszorosán esetleg nem fér el – a múzeumtól másfél ezer méterre lévő Országos Múzeumi és Restaurálás Központban találta meg helyét.)

—Az új Néprajzi Múzeum (épülete?, építménye?, objektuma?) tárgyi valóságával foglal helyet egy túlbizálódott városi közeg és még (idővel újra teljesebben élő) táji-kerti közpark határvonalán. Absztrakt formálása lehetőséget teremt magas esztétikai szinten egy lehetetlennek tűnő téri konfliktus feloldására – mely kétségtelenül nagy értéke a választott építészeti döntésnek. Ami sajátja a háznak, az a közvetlen és közvetett kapcsolódási, de asszociatív készségeket is megmozgató, szinte teoretikus igényességű alkotói kompozíciója – és az a képessége, hogy a nagyvonalú rajzolatot, legyen az fizikai vagy szellemi, korszerű műszaki és kortárs kulturális eszközökkel közvetíti számunkra. Tárgyilagosan (és emocionálisan is egyszerre) egy határvonalon.

11

- 10 Az olaszlépcső a kiállítóterek között
11 A konferenciaterem belvilága

IRODALOM / REFERENCES

- [1] Jámbor, Imre: *Nebbien Városligete, A világ első népkertje Pesten*, Terc, Budapest 2018.
[2] Sisa, József (ed): *Motherland and Progress - Hungarian Architecture and Design 1800-1900*, Birkhäuser, Berlin-Basel-Boston 2016.
[3] Sisa, József: „Survival of an Urban Park?“, *Historic Gardens Review*, Issue 42 (April 2021), pp 15-17.
[4] Gábor, Eszter - Verő, Mária (eds): *Schickedanz Albert, 1846-1915*, Szépművészeti Múzeum, Budapest 1996.
[5] Lambrichs, Anne: *Vágó József*, Holnap Kiadó, Budapest 2010, pp 58-64.

ÉPÍTÉSZ: Ferencz Marcel DLA (Napur Architect Kft.) | GENERÁLTERVEZŐ: Détári György DLA | TERVEZÉSI KOORDINÁTOR: Filó Gergely | ÉPÍTÉSZ MUNKATÁRSAK: Ábel Viktor, Gazdag Zoltán, Grócz Csaba, Holyba Pál, Keserű Olivier, Koralevicz Kinga, Mészáros Mónika, Nyul Dávid, Stefkó Károly | TARTÓSZERKEZET: Exon 2000 Kft. | BELSŐÉPÍTÉSZET: Czakó Építész Kft. | ÉPÜLETSZERKEZETEK: FRT Raszter Kft. | ÉPÜLETVILLAMOSSÁG: Spányi Partners Zrt., Animative Kft. | ÉPÜLETGÉPÉSZET: HVarc Kft | BIM: Spányi Partners Zrt. | GEOTECHNIKA: Geoplan Kft. | TŰZVÉDELEM: Prelko Kft. | MÚZEUMTECHNOLÓGIA: Silicon Computers Kft. | KÖNYVTÁRTECHNOLÓGIA: Régió Média Kommunikációs és Pályázati Tanácsadó Bt. | KÖRNYEZETVÉDELEM: Vibrocomp Kft. | KÖRNYEZETRENDEZÉS: Garten Studio Kft. | ÚT- ÉS FORGALOMTECHNIKA: Pannon Engineering Kft. | KÜLSŐ KÖZMŰ: GÉM Kft. | BREEAM: Denkstatt Hungary Kft. | AKUSZTIKA: Animative Kft. | VILÁGÍTÁSTECHNIKA: Made by Light Memix | AKADÁLYMENTESÍTÉS: NT Control | KONYHATECHNOLÓGIA: Teco-Gastro Bt. | GEODÉZIA: Survey-Geo Bt. | KÖLTSÉGVETÉS: Spányi Partners Zrt. | ÜVEGFALAK: Frontoplan Kft. | AUTOMATIKA: IQ Kft. | FOTÓ: Palkó György, Városliget Zrt.

Zubreczki, Dávid: The perfect illusion
(A tökéletes illúzió)
Metszet, Vol 13, No 1 (2022), pp 20-27,
DOI: <https://doi.org/10.33268/Met.2022.1.2>

Received: 18 January 2022

Accepted: 23 February 2022

Published: 10 March 2022

Abstract: HOUSE OF MUSIC, BUDAPEST,
HUNGARY; ARCHITECTS:

SOU FUJIMOTO

The trees of this park informed the nature of design and the spaces enclosed within. A richly leaved canopy standing proud on vertical tree trunks, where the definition of external and internal spaces is blurred by nonlinear glass walls celebrates the history of music. Various spaces have been established inside and around this building to perform and enjoy music of all kinds. A building that is experimental, definitely forming part of the public realm and a challenge to its designers, building contractors and end users alike.

01

A TÖKÉLETES ILLÚZIÓ

MAGYAR ZENE HÁZA | BUDAPEST

—A Magyar Zene Házáról nem könnyű írni. Rég adtak át olyan épületet, amely ennyire megosztja a társadalmat, amelynek a létjogosultságát és a helyszínválasztását ilyen sokan kérdőjelezték meg, és amelynek a megépítését ennyi (olykor szó szerinti) harc előzte meg. Ez a cikk azonban nem ezekről az előzményekről fog szólni, hanem magáról a házról.

—Már csak azért is, mert biztos vagyok benne, hogy akkor is országos figyelmet kapna, ha nem ilyen körülmények között készül el. Kevés az olyan középület Magyarországon, amelyre az is felkapja a fejét, akit amúgy egyáltalán nem érdekel az építészet. Ráadásul ezzel együtt mindenki számára befogadható, szerethető alkotásról van szó, amely ugyanakkor formabontóan eredeti. Igaz, ez a kettősség nem példa nélküli, épültek idehaza a közelmúltban olyan szokatlan megjelenésű, egyáltalán nem „ház formájú házak”, amelyeket

a nagyközönség is szeret. Mondjuk a Bord debreceni strandja.

—A Zene Háza azonban ezek közül is kilóg. Persze nem szó szerint, hiszen éppen kis mérete az, ami szokatlan. Nagy feltűnést általában a nagy épületek keltenek. Ez viszont – ha nagyon szögletesen nézem – tulajdonképpen egy egészen szokásos épület: magastetős, félemelettel bővített egyemeletes ház, ami „rendesen alá van pincézve”.

—Természetesen senki nem ilyen szögletesen nézi. Hiszen ennél képlékenyebb megjelenésű épület nem nagyon van Budapesten. A Zene Háza kommunikációja és a róla szóló cikkek soha nem felejtik el megemlíteni, hogy a tervező, Fudzsimoto Szú japán, és hogy ennek hatása érződik az alkotáson is. Ez pedig ebben az esetben nem csak üres marketingszöveg, ez tényleg egy japán ház. Legalább ennyire közhely a környezetre

01

02

- 01 Madártávlat, hátul a Vajdahunyad vára mögött a félbehagyott Biodóm dombjai, balra a még készülő Néprajzi Múzeum
- 02 Elmosódó határok kint és bent között

Hiszen ennél képlékenyebb megjelenésű épület nem nagyon van Budapesten

ÉPÍTÉSZ | ARCHITECT
Fudzsimoto Szu

FOTÓ | PHOTO
Palkó György

SZERZŐ | AUTHOR
Zubreczki Dávid

reflektálás, a kint és a bent közötti határvonal elmosása és a kísérlet a természet beengedésére. Ám akár közhely, akár nem, itt tényleg ez történik.

—A legtöbb esetben ezek a jól csengő kijelentések elhangoznak a tervezés elején, mint kiindulópontok (vagy legalábbis azt mondják az épület bemutatásakor, hogy elhangoztak), ám a végeredményen ezekből nagyon kevés látszik. Fudzsimoto leginkább abban különbözik a nyugati építészek többségétől, hogy ezeket az elveket valóban végigköveti a tervezés folyamán. Így azután azok meg is jelennek a kész épületeken is. Tekinthejtük akár az egészen extrém példákat, mint amilyen a londoni Serpentine Gallery Pavilion, vagy az olyan ismertebb és befogadhatóbb alkotásokat, mint a House N.

—Itt természetesen a Ligethez, az erdős környezethez próbált alkalmazkodni az épület. Olyan, mintha maga

02

a ház a levegőben lenne és oszlopok tartanák. A nagy teherbírású acéloszlopok pedig fatörzsekre emlékeztetnek, míg a hatalmas tető a lombkoronára. Valóban olyan, mintha egy épített ligetbe lépne be az ember az ültetett Ligetből.

—Ennek megfelelően három élesen elkülöníthető részre oszlik az épület. A föld alá kerültek a kiállítóterek, a földszintre közösségi és előadóterek, a tetőtérbe pedig a könyvtár, a múzeumpedagógia és az irodák. Az egészet egy izgalmas lépcső fűzi tengelyre. Az elmúlt évtizedekben amúgy is divatba jött a lépcső és a lépcsőház a középületekben. A huszadik század második felében a lift és mozgólépcső mellett mintha rejtegették volna ezeket, mint egykor a cselédlépcsőt. Aztán rájöttek, hogy az emberek szeretik a látványlépcsőket: elegánsak, impozánsak, hívogatók, akár használják őket, akár nem. A szépen kanyargó

04
05

08

03

feljárók és nagy ívben hajló olaszlépcsők amúgy is kedvelt fotótémák, az építészek pedig szerencsére örömmel szolgálják ki a posztolni vágyókat. Alig pár száz méterre innen áll a Millennium Háza (Archikon), amelynek leglátványosabb kortárs kiegészítése épp egy föld alatti szintre vezető, gyönyörű, rézborítású lépcső.

—Ez a „pincétől a padlásig” tartó tengely a földfelszínen anyagot és szerkezetet vált. Lenn tömör, szoborszerű. Szépségét az adja, hogy bár könnyed, olyan, mintha „egyetlen tömbből faragták volna ki”, a föld alatti fogadótérrel és a galériával együtt. Mégsem súlyos. Ha erőltetni akarjuk a japán vonalat, mondhatnánk, hogy olyan, mintha papírból lenne. Fenn viszont filigrán acélszerkezetben folytatódik. Hát mégis milyen lépcső legyen egy erdőben? Ha a tetőtér a lomb és az acéloszlopok a fatörzsek, akkor ezek a könnyű, függesztett

szerkezetek olyanok, mint egy lombkoronasétány könnyű feljárói.

—A földszint igazi erejét jelenti, hogy a felületes szemlélőnek olyan, mintha szinte semmi nem lenne itt. Hiszen minden üveg, átlátszó. (Az eredeti koncepció szerint kívülről a teljes borítás üveg lett volna, ez végül a Nagyrét irányába eső homlokzaton nem valósult meg.)

—Rengeteg munka van abban, hogy ezt az áttetszőségérzetet megadják. Első ránézésre észrevétlenül váltják egymást az átlátszó és a tükröződő felületek. Így lehetett elrejteni gépészeti elemeket, vagy akár viszonylag nagy tereket is. Az előadóterem esetében már az is nagy kihívást jelentett, hogy pusztán üvegfalakkal megoldják a hangszigetelést. Már csak azért is, mert van egy külső koncerthelyszín is, tehát egyszerre két előadást

07

04

kell tökéletesen elválasztani. Erre jön még rá a teremakusztika. Néhány évtizede még elképzelhetetlen lett volna egy teljesen üvegfalú koncertterem, sőt sokan ma is kételkedve fogadták a terveket. Az első próbák azonban azt bizonyítják, hogy sikerült jó hangzású termet építeni.

—A ház igazi erejét azonban a tető jelenti. Ez a legikonikusabb része az épületnek, ez az, amivel mindenki azonosítja az alkotást. A forma itt egyértelműen háttérbe szorítja a funkciót, igazi tetőcsoda, mint amilyenek az előző századfordulón épültek. És épp olyan nehéz is lehetett beleszuszkolni a múzeumpedagógiai tereket és az irodákat, mint egy utólagos tetőbeépítésnél – ha nem nehezebb. A kétszer görbült szabálytalan felületet áttörések, felülvilágítók, fénykutak, teraszok és a gépészet számára fenntartott öblök szaggatják meg. Olyan,

mint egy hatalmas képzőművészeti alkotás, amely történetesen tetőként és irodaszintként is működik.

—Egy ilyen bonyolult szerkezet megépítése funkció nélkül is komoly kihívás lenne. A hazai partner, az M-Teampannon nagyon nehéz feladatot kapott, amelyet egy nagyjából 150 fős magyar mérnökcsoporttal végül tökéletesen oldott meg.

—Ráadásul a tetőszintet befogadó vasbeton héj úgy tűnt el a házban, mintha ott se lenne. Az aranyszínű stilizált levelek mögött (amelyekről minden sajtóközlemény hangsúlyozza, hogy a Zeneakadémia díszeti ihlették) megbújó robusztus szerkezet nagyobbak tűnt építés közben, mint maga a végeredmény.

—A japán megközelítésű, szokatlan térarányok nem csak a tetőszerkezetben jelennek meg: a földszinten nagyobb a fogadótér, mint a koncertterem. Az

09

- 05 A külső tér helyenként a tető alá búvik
- 06 Levelek és tükröződések
- 07 Földszinti alaprajz

Az üzemeltető elmondása szerint az elmúlt másfél évben – mióta állnak az üvegfalak – két alkalommal zúzta magát agyon madár ezen az épületen. Nem gondoljuk, hogy ez alapján kell megítélni az alkotást. Viszont a probléma valós, világszerte évente madarak százmilliói pusztulnak el üvegfelületeknek ütközve.

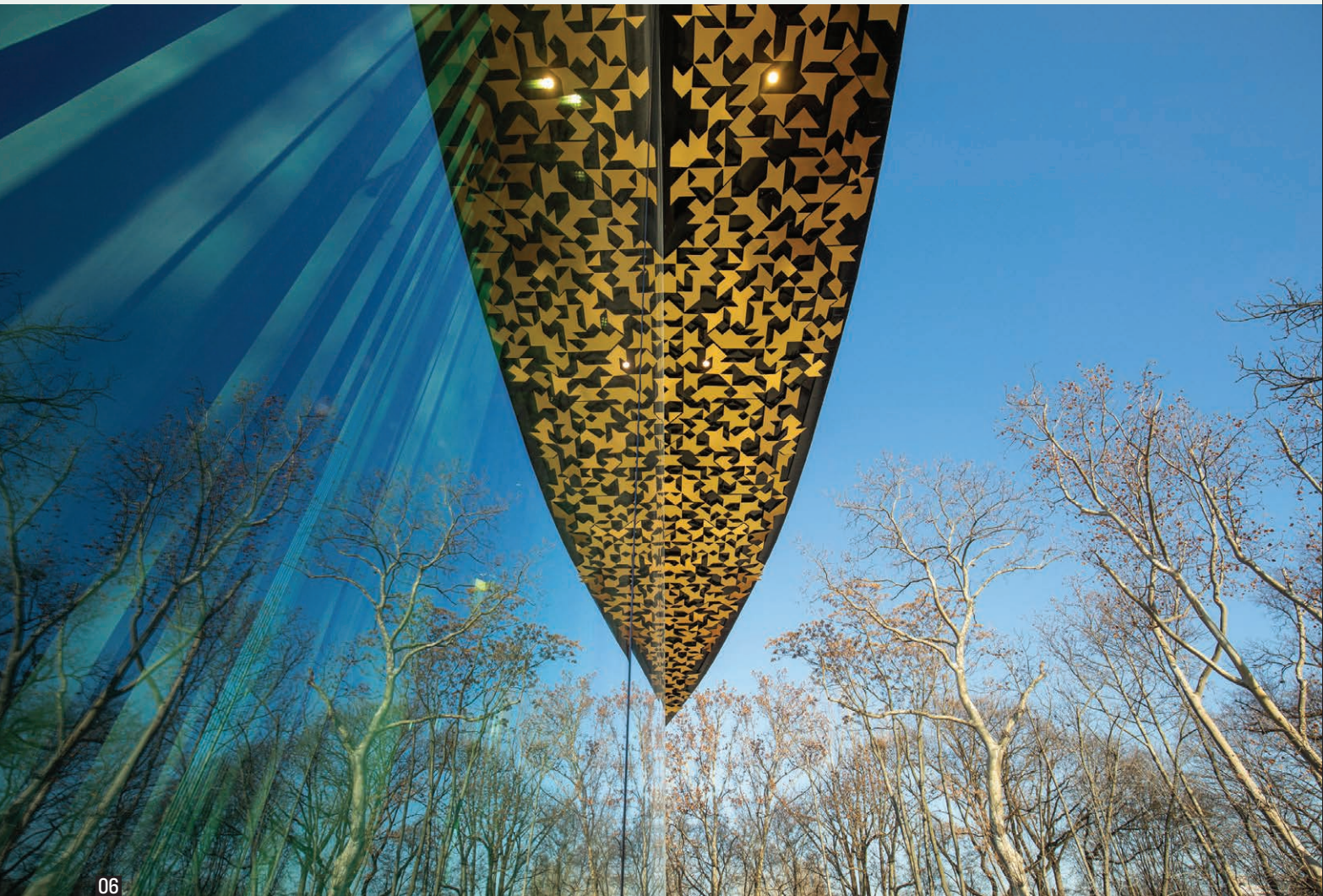
A megoldás nem a matrica, hanem a felület szinte láthatatlanul finom és sűrű mintázása lenne – a szerk. | <https://tervlap.hu/cikk-net/a-matrica-nem-megoldas-hogyan-tervezuk-a-madarbarat-ueveket>

üzemeltető igényességén múlik, hogy ezt egyszerűen étteremmé silányítja majd, vagy megtartja elegáns tágasságát.

—Am ennél sokkal nagyobb problémát jelentenek az üvegfelületek, amelyek tulajdonképpen az egész ház filozófiáját kérdőjelezzik meg. Több mint harminc éve folynak kutatások az üvegépítészet madárpusztító hatásáról, az azóta megjelent tanulmányok pedig részletesen ismertetik is a legnagyobb kockázati tényezőket. [1] Sajnos itt az összes tényező jelentkezik: nagy üvegfelületek, amelyekben tükröződve és azokon átlátva is bokros, erdős terület jelenik meg az állatoknak. Ráadásul a madarak – a Ligetben vagyunk! – folyton ott vannak az ablakok közelében.

06

06

- A | *Rendezvényterem*
- B | *Back of House*
- C | *Ruhatár*
- D | *Étterem*
- E | *Előadóterem*
- F | *Előcsarnok*
- G | *Előtető*
- H | *Pénztár és múzeumbolt*
- I | *Külső színpad*
- J | *Sörkert*

07

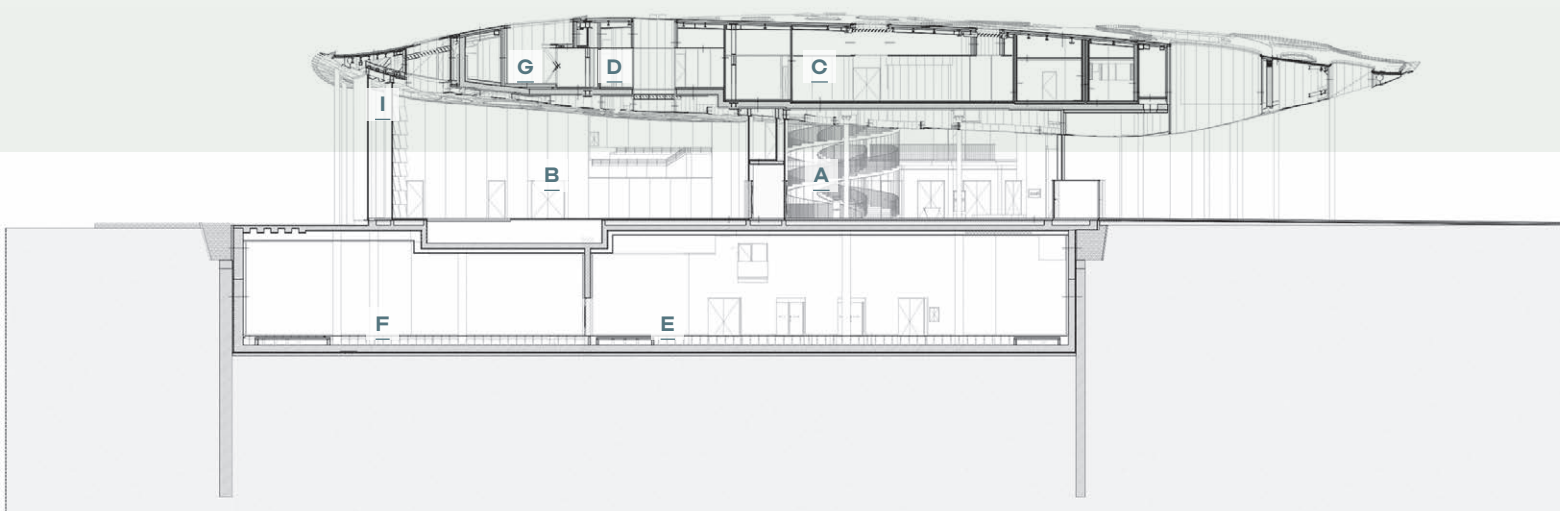

08

A számukra láthatatlan üvegek nekirepülve pedig elpusztulnak. Erre már a tervek kihirdetésekor is számítani lehetett, és az elkészült ház – a felragasztott sziluettmatricák ellenére – igazolta a félelmeinket.

—Úgy tűnik, hogy bár szép volt Fudzsimoto kísérlete, a természet és az épített környezet harmóniáját mégsem lehet megteremteni úgy, hogy óriási üveglapokkal választom szét a kettőt. Legfeljebb az illúzióját, és azt sem könnyen. Vagy folyamatosan eltávolítják a madártetemeket és fenntartják az illúziót, vagy a jelenleginél sokkal több és sokkal okosabban tervezett matricát ragasztanak fel [2] – megtörve az illúziót.

—Jó lenne megoldást találni a problémára, mert ez a különleges épület nemcsak zene-, de ha úgy tetszik, „építészpedagógiai” funkciót is betölthetne. Érzékenyíthetné a látogatókat, hogy legyenek nyitottak a kortárs építészet szépségeire.

09

- 08 Az olaszlépcső a kiállítóterek előterében
 09 Metszet a lépcsőn át

- A | Olaszlépcső
 B | Rendezvényterem
 C | Könyvtár
 D | Irodák
 E | B2 Lobby
 F | Állandó kiállítás
 G | Gépészeti udvar

IRODALOM / REFERENCES

- [1] Klem, D Jr: „Bird: Window Collisions”, *The Wilson Bulletin*, Vol 101, No 4 (1989), pp 606-620.
 [2] Scholl, Iris: „Vögel und Glas - eine tödliche Kombination”, *tec21*, No 39 (2001 Sept), pp 35-37.

ÉPÍTÉS: Fudzsimoto Szu (Sou Fujimoto Architects Inc.) | PROJEKTÉPÍTÉSZEK (SFA): Hideto Chijiwa, César Marquez Coiradas, Roberto Sanz Asensio | SZUPERVIZOROK: Shintaro Honma, Naganobu Matsumura, Yibei Liu | ÉPÍTÉS MUNKATÁRSÁK: Marie de France, Jane F. Luk, Jacky Tang, Tang Li Qun, Andres Velasco Muro, Rugved Rane | HELYI ÉPÍTÉS PARTNER: Noll Tamás (M-Teampannon Építésmérnöki Kft.) | FELELŐS TERVEZŐ: Varga Bence | PROJEKTÉPÍTÉSZEK (M-TP): Nagy Norbert, Dobos Hajnal, Szabó Andrea, Szűcs Zsófia | SZUPERVIZOR: Bordás András | ÉPÍTÉS MUNKATÁRSÁK: Rafail Costea, Bagdy Eszter, Csiszár Balázs, Nagy Gábor, Szögi Tamás, Híves Melinda, Károly Ferenc, Kern Ádám, Antal Márk, Borsai Szandra, Bordás Flóra, Somlai Barnabás | AKUSZTIKA: Nagata Acoustics Inc., Tokyo Office, Keiji Oguchi, Kosuke Suzuki, Nobuhiko Hattori, Arató Éva, Józsa Gusztáv | VILÁGÍTÁS: Sirius Lighting, Farkas János, Haász Ferenc, Pintér Anita | BELSŐÉPÍTÉSZET ÉS INFOKOMMUNIKÁCIÓ: Sandroza, Csavarga Rózsa, Török Szabolcs Bence | STATIKA: Kenese István | ACÉLSZERKEZET: Puskás Balázs | PARAMETRIKUS ACÉLSZERKEZET: Kész Csoport, Kocsis András Balázs | MÉLVÉPÍTÉS: Petik Csaba | ÉPÜLETGÉPÉSZET: Lantos András, Dévényi Sándor, Darabos Pál, Kolarovszki László, Nyári Balázs, Tibold Péter, Áy János | BEÉPÍTETT OLTÓBERENDEZÉS: Hajdú András, Szabó Dániel | ÉPÜLETVILLAGOSSÁG: Rajkai Ferenc, Bárány Péter, Balán Gábor, Kovács Dávid, Horváth Zoltán, Nagy Dániel | ÉPÜLETAUTOMATIKA: Juhász Jenő | BIZTONSÁGTECHNIKA: Turiczki Gábor, Gööz Zoltán | TŰZJELZŐ: Fodor Mihály | TRANSZFORMÁTOR: Bagó Roland, Kocor Balázs | GYENGEÁRAM: Balogh Géza, Horváth Zoltán, Cserepes András | TŰZVÉDELEM: Takács Lajos Gábor | ÉPÜLETSZERKEZETEK: Reisch Richárd, Kovács Károly Lehel, Dudinszky Orsolya, Farsang Attila, Oláh Krisztián | ÜVEGSZERKEZETEK: Stocker György, Bánsági Szilvia, Zsombörgi Péter | AKADÁLYMENTESSÉG: Babits Bernadett, Rózsa Sára | KONYHATECHNOLÓGIA: Kaszab Piroska | SZCENIKA: Molnár Károly Csaba, Schramm Péter | ÚT: Horváth Zoltán | TÁJÉPÍTÉSZET: Kuhn András, Doma-Tarcsányi Judit, Tézli-Szabó Franciska, Polarecki Dóra, Radics Mónika, Bárány Borbála, Zámbo Kamilla | FENNTARTHATÓSÁG: Reith András, Gelesz Adrienn, Szollár András, Tóth Deme Döme | KÖRNYEZETVÉDELEM: Steiner Ferenc, Pirkner Zsuzsa | MUNKAVÉDELEM: Tisóczki József | FELVONÓK: Csibrik László | GEODÉZIA: Garbaisz László | KÖLTSÉGELEMZÉS: Fonda Tamás, Ómajtényi András | FOTÓ: Palkó György (Városlígt Zrt.)

Schumacher, Patrik: Green living in Zugló and Chengdu

(Zöld élőhelyek Zuglóban és Csengtuban)

Citation: Metszet, Vol 13, No 1 (2022), pp 28-33,

DOI: <https://doi.org/10.33268/Met.2022.1.3>

Received: 04 January 2022

Accepted: 18 January 2022

Published: 10 March 2022

Abstract: CITY CENTRE DESIGN COMPETITION, ZUGLÓ, BUDAPEST, HUNGARY

ARCHITECTS: ZAHA HADID ARCHITECTS

To realise a green masterplan for Budapest's already green district of Zugló requires an understanding of the local connection to an arterial stream, Rákospatak, and how existing roads, bicycle paths and walkways already bisect this area. The scene has already been set to develop a new "green spine" and the homes and business that will be placed along its path. Whilst in China the same architects propose to cover a busy highway, a "non-green spine" to create a similar way forward. The common factor being developer's and inhabitants desire for a harmonious way of life.

ZÖLD ÉLŐHELYEK ZUGLÓBAN ÉS CSENGTUBAN

ZUGLÓ VÁROSKÖZPONT TERVPÁLYÁZAT | ZUGLÓ, BUDAPEST

—A vegyes funkciójú Zugló Városcsopont Budapest 14. kerületében új, természettel körülvevett közttereket és otthonokat, üzleteket és irodákat foglal magában egy közel héthektáros területen a Bosnyák tér és a Rákospatak között. A Bayer Construct Csoport többlépcsős magyarországi fejlesztése jövő év elején indul, és a tervek szerint 2029-ben lesz készen.

A parkokkal és sugárutakkal körülhatárolt Zugló Városcsopont új közttereket és kerteket sző a tervezett fejlesztés szívébe, hogy összekösse a Rákospatak újjáéledt természetes ökoszisztémájával; a kertek és nyílt terek hálózatát hozva létre, melyeket éttermek, kávézók, üzletek, lakóépületek és irodaházak szegélyeznek, valamint egy új orvosi rendelő és városháza.

—„Nagy elismerés számunkra, hogy megnyertük a Zugló Városcsopont fejlesztésére kiírt építészeti tervpályázatot. A tervek szerint a főváros pesti oldalának egyik legzöldebb és legfenntarthatóbb városrésze jön létre. A környező területekhez és a Rákospatakhoz szervesen kapcsolódó új városcsopont egyszerre kínál majd lakossági, irodai, kereskedelmi és szabadidős szolgáltatásokat, amelyek harmonikus egységet alkotnak a létrejövő nagy zöldterületekkel és közösségi terekkel. A komplex fejlesztés a gyönyörű főváros, Budapest építészete, kultúrája és történelme előtt is tisztelegni fog, miközben korszerű megoldásokkal nyit utat a jövő felé” – mondta Gianluca Racana, a Zaha Hadid Architects igazgatója.

—Zugló Városcsopont terve „jövöbízatos” megoldásokat tartalmaz az energiafogyasztás és a károsanyag-kibocsátás csökkentésére, miközben javítja a helyi közösség életminőségét. A szigetelő zöldtetők létesítése, valamint évi 90 000 köbméter esővíz összegyűjtése, tárolása és újrafelhasználása, valamint az épületek tájolása és elrendezése hozzájárul

02

01

01

02

- 01 A Rákos-patak partja a mestertervben
 02 Irodák, lakások, üzletek: a vegyes funkció ma már szinte kötelező

ÉPÍTÉSZ | ARCHITECT
Zaha Hadid Architects

FOTÓ | PHOTO
 Tegmark, Brick Visual, Negativ.com, MIR

SZERZŐ | AUTHOR
 Patrik Schumacher,
 Zaha Hadid Architects

a központon belüli hőmérséklet természetes szabályozásához; akár 6 °C-kal csökkentve a nyári csúcshőmérsékletet a budapesti átlagos belvárosi hőmérsékletéhez képest.

—E célok elérése érdekében a terv közel 35 000 négyzetméter zöld közterületet, árnyékoló fákat és tavakat foglal magában, létrehozva a kerület harmadik legnagyobb, új parkját. Az intelligens rendszerekkel vezérelt és megújuló energiaforrásokkal működő központosított gépészeti rendszer csökkenti az energiafogyasztást a hagyományos fűtést és energiaellátást használó épületekhez képest.

—A kiterjedt gyalogos zónák és az új kerékpárutak ösztönzik a városi mikromobilitást azáltal, hogy a lakó-, munka- és rekreációs tereket rövid sétával elérhetővé teszik. A részletes közlekedési hatástanulmányoknak és mikro/makro szimulációknak köszönhetően a környező infrastruktúra és úthálózat javulni fog, és 12 000 négyzetméter új parkfelület jön létre.

—A Rákos-patak természetes ökoszisztémáját meghosszabbító „zöld gerinc” 900 új fa ültetését foglalja magában, és meghatározza a Városmegyei központi tengelyét; fokozatosan a városi terekből és parkokból a patak menti természetes élőhelyé válik, lehetővé téve a 14. kerületben élők számára, hogy könnyen kapcsolatba kerüljenek a természettel.

A terv közel 35 000 négyzetméter zöld közterületet, árnyékoló fákat és tavakat foglal magában

03

04

- 03 A tervek szerint 900 új fa hoz létre új zöld gerincet
- 04 Tópart és gasztronómia
- 05 Csengtu új kutatási és technológiai negyede megjelenésében is futurisztikus

03

04

ÉPÍTÉSZ: Zaha Hadid Architects | VEZETŐ TERVEZŐ: Gianluca Racana | PROJEKTVEZETÉS: Maurizio Meossi, Cristina Capanna, Bogdan Zaha | ÉPÍTÉSZ MUNKATÁRSÁK: Millie Anderson, Sara Criscenti, Harry Spraiter, Shi Qi Tu, Carlos Bausa Martinez, Pierandrea Angius, Anat Stern, Vishu Bhoshaan, Henry Louth, Federico Borello, Zsuzsanna Barat, Sara Criscenti, Shi Qi Tu, Damir Alisphahic, Alessandro Cascone, Benedetta Cavaliere, Juan Pablo Londono, Gabriele De Giovanni, Luciana Maia Teodozio, Yaseen Bhatti, Lara Zakhem, Alexandra, Fisher, Dilara Yurttas, Rotem Lewinsohn | TÁJTERVEZÉS: LAND Italia Srl. | ENERGIA ÉS FENNTARTHATÓSÁG: BuroHappold Engineering, ABUD | HELYI ÉPÍTÉSZ: LIMA Design | VÁROSTERVEZÉS: Obelisk | KÖZLEKEDÉS, ÚT: Innoqalea, Mobil-city | TŰZVÉDELEM: Fireeng

„A projekt tekintettel van a környező ökoszisztémákra, integrálva Zugló és Budapest jövőbeli fejlesztéseit, szoros összefüggésben a Rákos-patak renaturalizálásával; a biológiai sokféleség növelésével és egy átfogó természetes ökoszisztéma létrehozásával, amely elősegíti az ökológiai kapcsolatot a tágabb zöld környezettel. Az új terület a „zöld gerincet” képzelettel a fejlesztés természetes gerinceként, amely zökkenőmentes átmenetet biztosít a városi plázból a természeti parkba, élhető tereket hozva létre a felhasználói igényeknek megfelelően egész évben, azzal a szándékkal, hogy az emberek újra kapcsolatba kerülhessenek a természettel” – mondták a Land Italia tájtervezői.

05

UNIKORNIS-SZIGET MESTERTERV | CSENGTU, KÍNA

—Kína fejlődő gazdasága a hagyományos iparágak helyett egyre inkább az internetre és a technológiára épül, így itt található a világ egymilliárd dollárnál értékesebb startup technológiai vállalkozásainak harmada – ezeket „unikornis cégeknek” nevezik. [2]

—Csengtu (Chengdu), Szecsuan (Sichuan) tartomány fővárosa kiválósági központtá fejlődött, amely számítógépes chipeteket biztosít a világ laptopjainak feléhez, és a mobil számítástechnikai hardverek vezető gyártója. A következő generációs információs technológiákra, az intelligens gyártásra, a digitális szórakoztatásra és az új energiákra összpontosító, a város déli részén található Tjenfu (Tianfu) Új Terület ökológiailag fenntartható közösségi, üzleti és lakóközponttá fejlődik a kínai technológiai és kutatási szektor számára.

—A 67 hektáros Unikornis-sziget mesterterve a Tjenfu Új Területen belül támogatja Kína digitális gazdaságának folyamatos növekedését, élet- és munkakörnyezetet teremtve a kínai és nemzetközi vállalatok számára.

—A 70 000 kutató, irodai alkalmazott, lakos és látogató számára tervezett, vegyes funkciójú Unikornis-szigetet úgy terveztük, hogy javítsa a közösségi jólétet; a tervezést a régió történelmi mérnöki építkezéseinek elvei befolyásolták.

—A 2300 évvel ezelőtt, Csengtutól északnyugatra épült, közeli Ducöangjen (Dujiangyan) öntözőrendszer [3] a Min folyón 2000-ben az UNESCO világörökség része lett. Ez az ősi vízgazdálkodási rendszer a folyó természeti erőit alkalmazta a Csengtu-síkság öntözésére, Kína egyik legtermékenyebb mezőgazdasági területét létrehozva és megvédve a régiót az áradásoktól.

05

- 06 A vízgazdálkodás központi eleme a tervnek
- 07 Sok zöld és gyaloglásra tervezett infrastruktúra
- 08 A gyorsforgalmi út felett átvezetett park

06

07

—A korszerű vízépítés is újratelepíti Tjenfu Új Terület vizes élőhelyeit egy átfogó ökológiai projekt részeként, amely vízminőség-védelmi, árvízvédelmi és rekreációs területként szolgál.

—A Ducöangjen (Dujiangyan) történelmi öntözőrendszer környezetvédelmi elvei és a Tjenfu Új Terület természetes vizes élőhelyeinek helyreállítására irányuló, jelenleg is zajló munka által vezérelve az Unicorn-sziget parktervezése zöld köztereket, vízminőség-megőrzési és fokozott kapcsolódási lehetőségeket foglal magában a kellemes lakó- és munkakörnyezet kialakítása érdekében; olyan koncepciókat követ, amelyek újradefiniálják az épületek valódi hatékonyságát, és a lakók jobb közérzetét.

—Integrált épületcsoportok veszik körül az Unikornis-sziget központi terét és metróállomását; a sugárirányú alaprajz lehetővé teszi, hogy az egész sziget néhány perces sétával vagy kerékpárral bejárható legyen.

—Az egyes épületcsoportok magassága és összetétele szervesen alakul a fejlesztés folyamatában; közvetlenül reagálva a funkció, a program és a hatékonyság változó követelményeire, hogy emberi léptékű legyen az egymáshoz kapcsolódó sokféle épület, így teremtve meg a közösségi érzést.

—A Sinlon (Xing Long)-tó melletti új parkban az Unikornis-sziget természetes vízgazdálkodási rendszereket és új városi gazdálkodási technológiákat fog alkalmazni, hogy a lakosokat, a dolgozókat és a látogatókat friss, helyben termesztett termékekkel láthassa el.

06

A sugárirányú alaprajz lehetővé teszi, hogy az egész sziget néhány perces sétával vagy kerékpárral bejárható legyen

07

08

VEZETŐ TERVEZŐ: Patrik Schumacher, Michele Pasca di Magliano | PROJEKTVEZETÉS: Satoshi Ohashi, Michele Pasca di Magliano, Jingwen Yang, Maria Tsironi, Andres Arias Madrid, Stefano Paiocchi, Jingwen Yang | ÉPÍTÉSZ MUNKATÁRSÁK: Hannes Schafelner, Dennis Brezina, Craig Kiner, Ashwin Shah, Di Ding, Mei-Ling Lin, Martin Krcha, Nassim Eshaghi, Yifan Zhang és még sokan mások | MÉRNÖKIRODA: Ramboll, CSWADI (Csegtu) | TÁJÉPÍTÉSZET: Design Ramboll Dreisetl | VILÁGÍTÁS: OVI (New York) | TŰZVÉDELEM: ARUP | INGATLAN: Cushman & Wakefield | TÖMEGKÖZLEKEDÉS (TOD): Nihon Sekkei | KÖZLEKEDÉS: MVA

IRODALOM / REFERENCES

- [1] Kozák, Balázs - Wehn, Uta - Joyce, Hannah - Ceccaroni, Luigi: *Report on pilot testing in the Central and Eastern Europe Region*, Zenodo, 2020, hozzáférhető: <<https://doi.org/10.5281/zenodo.4409132>> [utolsó belépés: 2022-01-07].
- [2] Lee, Aileen: „Welcome To The Unicorn Club: Learning From Billion-Dollar Startups”, *Techcrunch.com*, 2013-11-02, hozzáférhető: <<https://techcrunch.com/2013/11/02/welcome-to-the-unicorn-club/>> [utolsó belépés: 2022-01-07].
- [3] Zhang, Shanghong - Yi, Yujun - Liu, Yan - Wang, Xingkui: „Hydraulic Principles of the 2,268-Year-Old Dujiangyan Project in China”, *Journal of Hydraulic Engineering*, May 2013, Vol 139, Issue 5, pp 538-546, hozzáférhető: <[http://dx.doi.org/10.1061/\(ASCE\)HY.1943-7900.0000675](http://dx.doi.org/10.1061/(ASCE)HY.1943-7900.0000675)> [utolsó belépés: 2022-01-07].

**Yeang, Ken: Ecological nexus
(Ökologikus nexus)**

**Citation: Metszet, Vol 13, No 1 (2022), pp
34-39,**

DOI: <https://doi.org/10.33268/Met.2022.1.4>

Received: 06 January 2022

Accepted: 14 January 2022

Published: 10 March 2022

**Abstract: SUASANA PJH OFFICE
BUILDING, PUTRAJA, THAILAND**

The building is conceived as a premier cultural and commercial centre (office & retail) in Putrajaya. The project has green vegetation on the ground level Central Promenade in a continuous connection to the 1st floor open-air garden space. The design is conceived as a 'jewel' in Putrajaya. The building's enter facades are faceted to present itself as a crystalline diamond-like structure, by the use of angled glass sun-shading that wraps around the building. The Eco-cell allows continuous vegetation, daylight and natural ventilation to extend into the car-park levels below.

01

- 01 A központi sétány a pénzügyminisztérium épülete felé
02 A főhomlokzat az árnyékoló üveghomlokzattal

02

ÖKOLOGIKUS NEXUS

SUASANA PJH IRODAHÁZ | PUTRAJAYA

ÉPÍTÉSZ | ARCHITECT
Ken Yeang

FOTÓ | PHOTO
T.R. Hamzah & Yeang

SZERZŐ | AUTHOR
Ken Yeang

—Elegáns kulturális és kereskedelmi központnak tervezték az épületet, irodákkal és üzletekkel Putrajayában (Malajzia közigazgatási központjában), a 2. körzet északi részén, a Persiaran Perdana körút mellett. Itt található szinte az összes minisztérium és közigazgatási szerv is. Az egyik oldalon a pénzügyminisztérium épületére, a másik oldalon a Wawasan tókeretre néző épület vegyes funkciójú, a földszinten és az első emelet egy részén üzletekkel, az elsőtől a tizenharmadik emeletig irodákkal. A komplexum két, szinte szimmetrikus részből áll, egy-egy vízszintes, hétszintes tömbbel, rajtuk egy-egy hétszintes toronnyal, azaz mindkét épületrész tizennégy szintes. A két tömb között parkosított központi sétány fut végig. Ez a mindenki számára nyitott gyalogos tengely összeköti az egyik végén található pénzügyminisztérium épületét és a Dataran Wawasan központi sétányt a másik végén lévő Jalan Tun Abdul Razak úttal, illetve a Millennium Emlékmű tornyával.

—A földszinti üzletek a központi sétány felé, valamint a Persiaran Perdana sugárútra és a mellékutcákra néznek. A terep lejt a Dataran Wawasanról a Jalan Tun Abdul Razak felé, ezért a Razak felőli oldalon a központi sétányra néző üzlethelyiségek nagyobb belmagassággal rendelkeznek, ami lehetővé teszi a jövőben a kétszintes alakításukat.

02

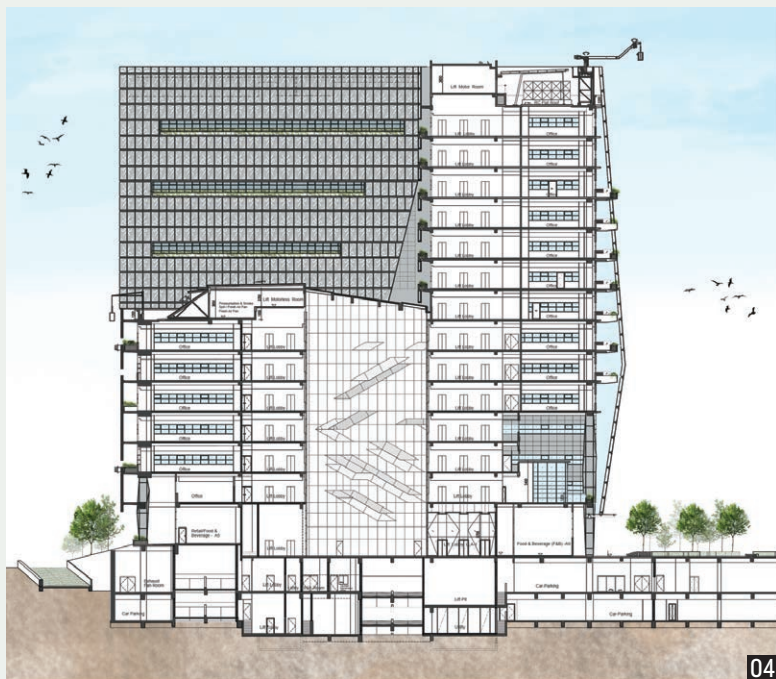
01
05
06

07

SUASANA-PJH
© T. R. Hamzah & Yeang Sdn. Bhd. (2017)

03

04

*A kettős
üveghomlokzatot
„Putrajaya ékkövének”
terveztük*

- 03 A tömbök aljában üzletek és éttermek
- 04 Metszet a hétszintes átriumon át
- 05 A zöldfelületeken a biodiverzitást támogató növényfajok kaptak elsőbbséget

—A kettős üveghomlokzatot „Putrajaya ékkövének” terveztük. A főbejárat felőli homlokzatot rombuszos kristályszerkezetként terveztük az épület borító üveg árnyékolószerkezet segítségével. Kéthéjú a homlokzat. A külső héj teljes egészében üvegből készült, fehér kerámiafritt bevonattal „songket” (maláj brokátszövet [1]) minta szerint, mely a belső héjat árnyékolja.

03

—A központi sétány aktív közterület leülőkkel, virágágyakkal, alkalmi rendezvényterületekkel, üzletekkel, éttermekkel, félig fedett ücsörgöökkel. A szociális kapcsolatteremtéshez számos kellemes tér kínálkozik a földszinten túl az első emeleten is, és megannyi növényekkel telepített, kiugró erkélyen. A földszint az egyik végén vizuálisan kapcsolódik a pénzügyminisztériumhoz, a másik végén pedig a Millenniumi Emlékműhöz és a tókerthez, amely közösségi/interaktív eseményeknek ad helyszínt. A toronyházak a nap nagy részében hűs árnyékot vetnek a sétányra.

04

—A homlokzati megnyitásokon átbújó „zöld” erkélyek a függőleges üvegárnyékoláson át is látszanak, véletlenszerű mintákat hozva létre a homlokzat egészén. Az árnyékoló külső héj és az épület burkolata közötti tér felfelé nyitott, így olyan kiirtóhatás jön létre, amely természetes módon vezeti el a forró levegőt az alsó szintről. [2] A hétszintes főbejáratú átriumban hatalmas zöldfalat találunk, üveg felülvilágítóval és integrált épületfelügyeleti rendszerrel. A többszintes üvegezett átrium és a felülvilágító teszi lehetővé a legtöbb természetes fény bejutását. Mindkét blokknak saját átriuma van, és világos irányítórendszere, egyéni recepciókkal.

05

SUASANA PIH
© T. R. Hamzah & Yeang Sdn. Bhd. (2017)

06

07

- 06 A tömb a Persiaran Perdana főút felől
- 07 Alaprajz
- 08 Az árnyékolók mintázatát a hagyományos maláj csipkéről vették

—A burkolt oszlopos kolonnádok kiegészítik a „songket” üvegtetős gyalogos árkádokat a földszinti üzlethelyiségek előtt, körbe az egész épület mentén, biztosítva a gyalogosok időjárás elleni védelmét. A kolonnádok a háború előtti maláj üzletházakra utalnak.

—Az épület földszintjén, a központi sétány körüli növényzet összeköttetésben van az első emeleti kerttel, emellett az erkélyeken számos ültetőládás növény nő. A növényfajokat a biodiverzitás-ösztönző képességük alapján választották ki, illetve hogy mennyire képesek élőhelyet biztosítani a növény- és állatvilágnak. Az ökológiai növényzet a helyi biodiverzitást növeli, nem pedig helyettesíti. A központi sétányt a fák árnyékolják, a növények lehűtik, miközben növelik a biológiai sokféleséget a fákon élő, nem élőszködő (epifita) növények növekedésének ösztönzésével. A mélygarázs rámpája mentén telepített „ökocella” az összefüggő vegetációt a második pincszintig, a vízgyűjtő medencéig levezeti, így hozva létre az ökológiai nexust az élőhelyek között.

08

ÉPÍTÉS: Ken Yeang (T.R. Hamzah & Yeang Sdn Bhd) | ÉPÍTETŐ: Putrajaya Holdings Sdn. Bhd / Gilang Cendana Sdn. Bhd. |
PROJEKTIGAZGATÓ: Andy Chong | PROJEKTÉPÍTÉS: Ahmad Lotfy Sanusi, valamint Teh Sook Ay, Syed Nabil Jamal Ahmad |
ÉPÍTÉS MUNKATÁRSÁK: Ngoo Sze Jie, Yi Xin, Najiha Adnan, Muhd Izzudin Azhar, Ooi Poh Lye, Faradilla Ruslan, Maisarah Yacob,
Rahimah Lasim | URBANISZTIKA: K.W. Associate Planners | STATIKA: Kemasepakat Sdn Bhd | GÉPÉSZET ÉS ELEKTROMOSSÁG:
SSP (E&M) Sdn Bhd | KERTÉSZET: Medang Teja Landscaping Sdn Bhd | HOMLOKZAT: Aurecon Singapore (Pte) Ltd. (Singapore) |
ÖKOLÓGIA: Biodiversity by Design Ltd. (UK) | GENERÁLKIVITELEZŐ: WCT Construction Sdn Bhd

IRODALOM / REFERENCES

- [1] Uchino, Megumi: „Socio-cultural history of Palembang Songket”, *Indonesia & the Malay World*, Vol 33, Issue 96 (July 2005), pp 205-223, hozzáférhető: <<https://doi.org/10.1080/13639810500283985>> [utolsó belépés: 2022-01-12].
- [2] Yeang, Ken: „Research information: Designing the green skyscraper”, *Building Research & Information*, Vol 26, Issue 2, (March 1998), pp 122-141, hozzáférhető: <<https://doi.org/10.1080/096132198370056>> [utolsó belépés: 2022-01-12].

Premthada, Boonserm: Elephant's call
(Elefántdübörgés)

Citation: Metszet, Vol 13, No 1 (2022),
pp 40-45,

DOI: <https://doi.org/10.33268/Met.2022.1.5>

Received: 08 December 2021

Accepted: 15 February 2022

Published: 10 March 2022

Abstract: ELEPHANT WORLD, SURIN,
THAILAND; ARCHITECTS: BOONSERM
PREMTHADA

Elephants hold a special place status
in Thai culture, where the relationship
between these animals and people ranges
from being the war animals of Kings to
family pets. Elephants represent a form of
empathy bridging the gap between humanity
and beasts. This museum celebrates
elephants, whilst offering them shelter. The
building itself is robust and majestic in form
and function informing visitors about their
connection to nature.

04

ELEFÁNT DÜBÖRGÉS

ELEFÁNT VILÁG PROJEKT | BAN TA KLANG, THAIFÖLD

*„Elefánt voltam, jámbor és szegény,
hűvös és bölcs vizeket ittam én,
a dombon álltam s ormányommal ott
megsímogattam a holdat, a napot”
(József Attila)*

— Mióta 2011-ban a Katana Filmintézet épületével berobban a nemzetközi élvonalba [1], Boonserm Premthada díjak tucatjait gyűjtötte be. A Bangkok Project Studio azóta az élvonalban van, friss szemléletű, meglepő anyaghasználatú épületekkel jelentkezik, mint az Ayutthaya Borpavilon PVC homlokzati csíkjai, vagy az Artisans különleges színű üvegtégla falai. Újabb nagy nemzetközi sikere egy elefántvédelmi projekt, mely a Thaiföldön családtagnak számító állatoknak és gondozóiknak ad menedéket Kui faluban. Ez a falu több száz éve ad otthont az elefánttartóknak, akik állataikkal szó szerint egy fedél alatt élnek, a Pa A-Jiang templomban elefántok és gondozóik számára tartanak szertartásokat, elefántkórház és elefánttemető is van. Jelenleg itt 207 elefánt lakik, dolgozik és a frissen kiásott tóban fürdik, a látogatókat elefántmúzeum és kilátótorony is várja. A helyi, tanulatlan és szegény vándor-elefánttartók lassan fogadták el az építész segítségét, és a projekt végül a pandémiás helyzeten is átsegítette őket. [2] (A szerk.)

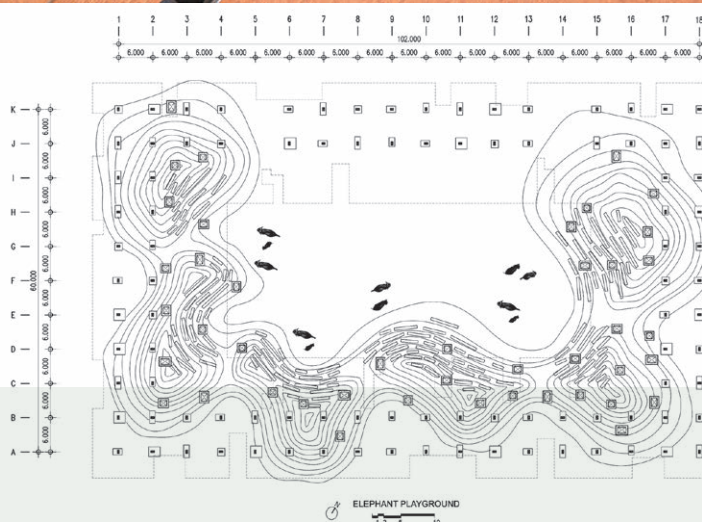
01
02
03

04
05
06

05

06

ÉPÍTÉSZ | ARCHITECT
Boonserm Premthada

FOTÓ | PHOTO
spaceshift studio

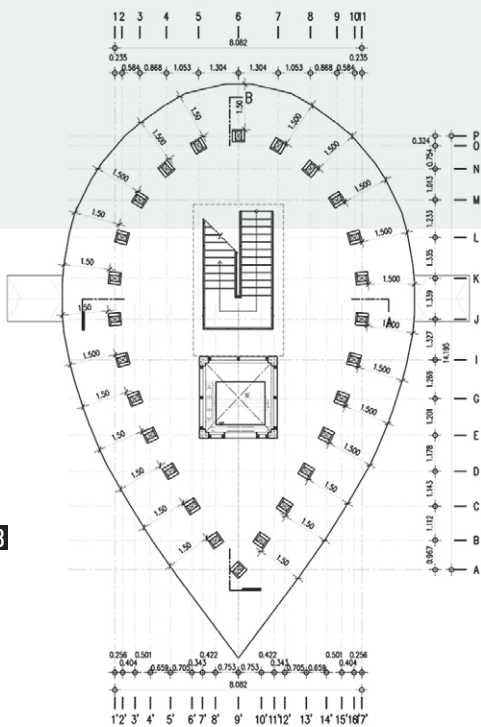
SZERZŐ | AUTHOR
Boonserm Premthada

—Az építészet általában az embereket szolgálja. Az Elefánt Világ Projekt ezzel szemben nem-ember-megközelítésű, így ad példát „emberségből”, és mutat „empátiát” az elefántok iránt ott, ahol Kui falu, az elefánt-tartók és az elefántok között több mint négyszáz éves szoros kötelék áll fenn. Idővel a városiasodás eltüntette az erdőt és a hagyományos életmódot, ellehetetlenítve az elefántok élelmének megtermelését. Az elefántoknak és gazdáiknak nem volt más választása, mint a turistaközpontokba költözni. Az Elefánt Világ Projekt a helyi önkormányzat kezdeményezése volt, mellyel mindkét faj számára új otthont akart teremteni. A tervezés az elefántok életének, a környezetnek és a falusiak építési szokásainak tanulmányozásával kezdődött. A segítség kiterjed az újraerdősítésre, az elefántok táplálékaként szolgáló állandó erdő újratelepítésére, további tavak ásására, az elefánttrágya építőanyagként való felhasználására, az elefánttrágyából készült kávé készítésére, az erdők elefántélőhelyként kezelésére. Ezek a tevékenységek erősítik a helyi gazdaságot és Surin

- 01 Katana Filmintézet
- 02 Artisans
- 03 Ayutthaya Borpavilon
- 04 A kulturális udvar a turisták lelátóival
- 05 Az udvar madártávlatból
- 06 A kulturális udvar alaprajza

07

08

tartomány lakóinak büszkeségét, jelzik az elefántok és a kui emberek erejét, akik hatalmas nehézségeken mentek keresztül, és hallhatóvá teszik hangjukat. A projekt ráébreszt bennünket az egymásra utaltság jelentőségére. A meglévő faluba három építmény került, a kulturális udvar, egy téglakilátótorony és az elefántmúzeum. Ezeknek köszönhetően megváltozott a kui nép elfeledett faluja és az elefántok élete. Tanulságul szolgál az emberek számára, hogy megértsék a környezetükkel nem törődő, antropocentrikus szemléletük káros hatásait. A projekt megtanít arra, hogy az állatok átalakíthatják a települést, reményt és büszkeséget adhatnak az embereknek. Az Elefánt Világ Projekt emberségre tanít bennünket. Az emberség nem csak az emberi kapcsolatokból áll. Emberségünket a bolygó más élőlényeivel való kapcsolatunkon keresztül mutatjuk meg. Az állatok iránt tanúsított tisztelet vagy megvetés tükrözi emberi fajunk értékét.

07-13

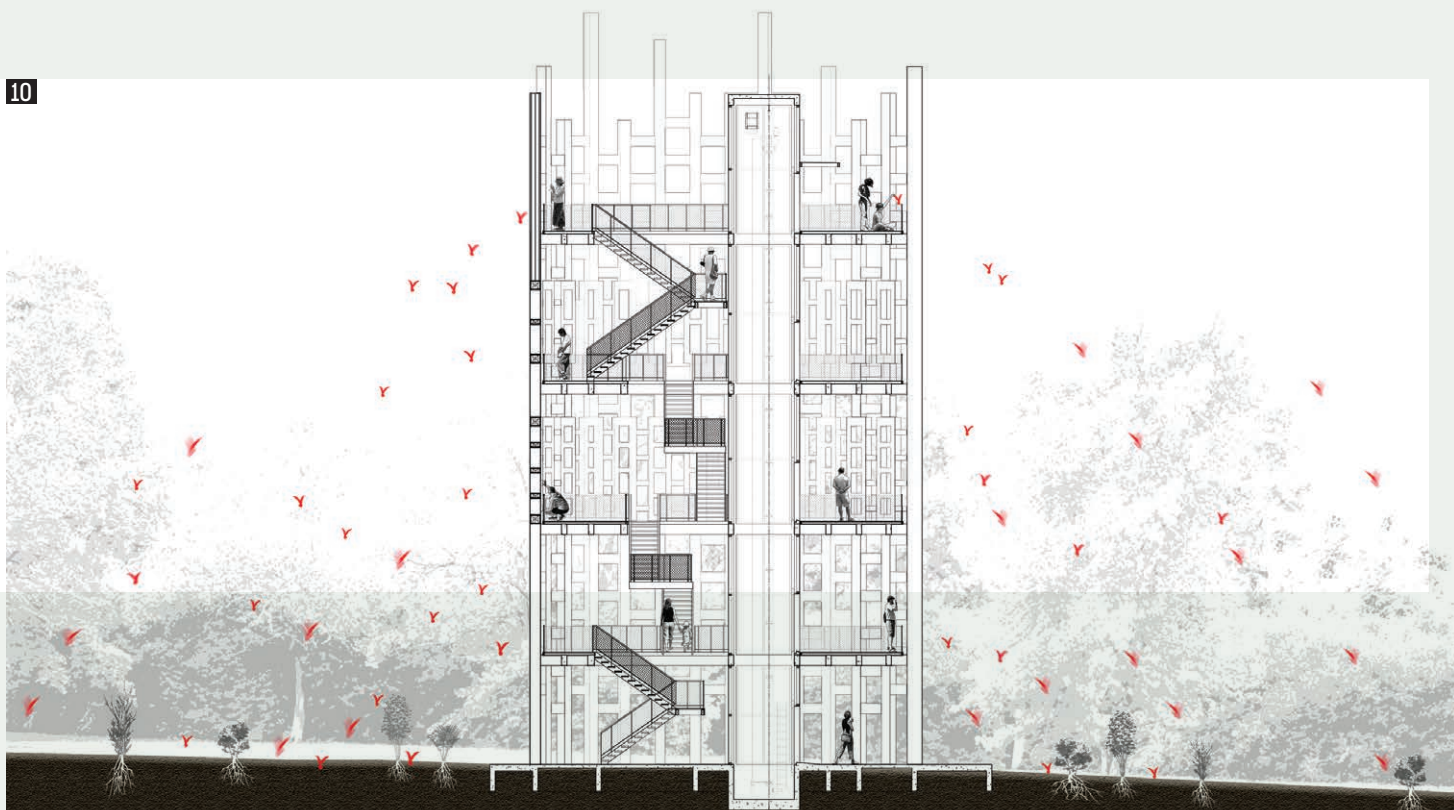
1st Floor Plan
0 0.5 1 2 3 5m

09

- 07 A kilátótorony egyik emeleti terasza
- 08 Első emeleti alaprajz
- 09 Felülről a torony és a bejárati kapu a közelítő elefántokkal
- 10 Metszet: a lépcső iránya is váltakozzik, hogy több irányba is kinézzünk

10

11

- 11 A múzeumfalak játéka
- 12 Az elefántmúzeum felülnézetben
- 13 A múzeum alaprajza

ÉPÍTÉSZ MUNKATÁRS: Nathan Mehl | STATIKA: Preecha Suvaparpkul | MEGBÍZÓ: Surin Provincial Administration Organisation | GÉPÉSZET ÉS KIVITELEZÉS: K Golden Land Limited Partnership | SZAKÉRTŐ: Surin Provincial Administration Organisation

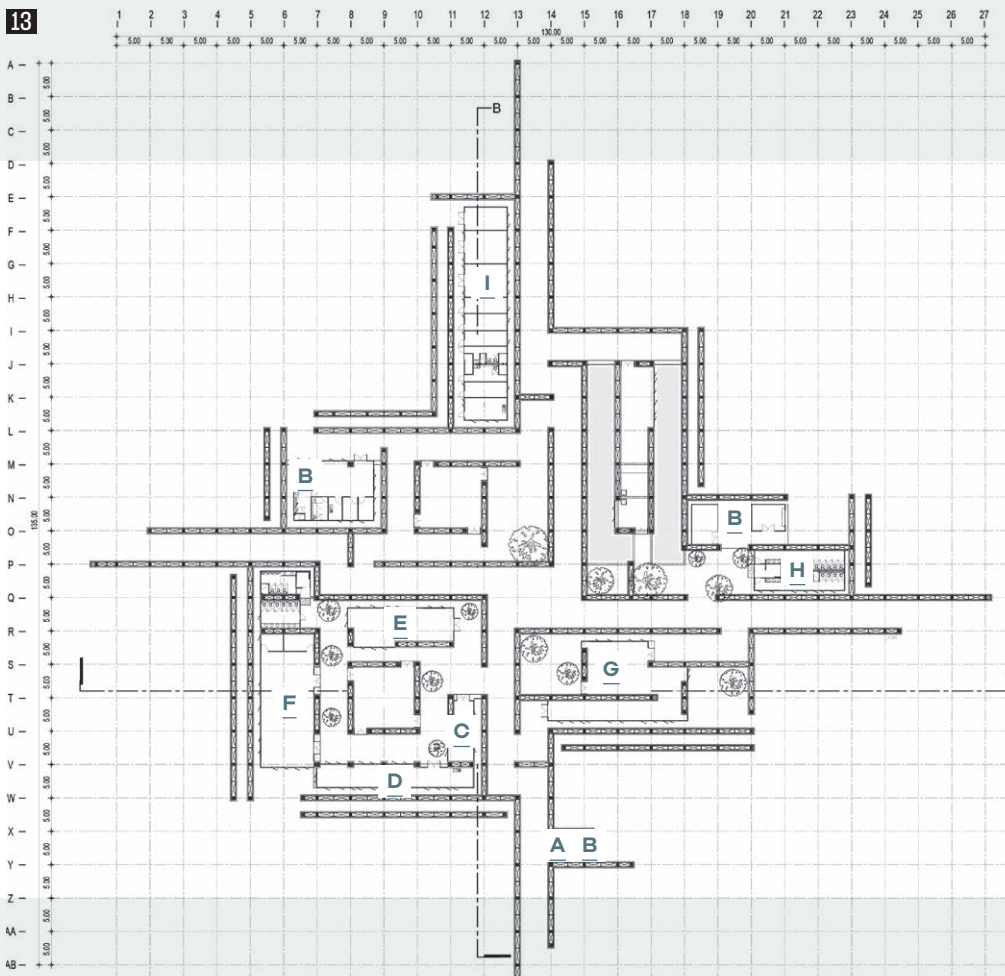
IRODALOM / REFERENCES

- [1] Anurakyawachon, Pirak: „Film Institute, Boonserm Premthada, Katana Town, Thailand”, *Architectural Review*, Vol 230, Issue 1378, (Dec 2011) pp 42-49.
- [2] Changhyun, Park - Premthada, Boonserm: „Architecture, connecting nature with human: Bangkok Project Studio”, *Space*, No 642 (May 2021), pp 110-121.

*Az emberség nem
csak az emberi
kapcsolatokból áll.
Emberségünket
a bolygó más
élőlényeivel való
kapcsolatunkon
keresztül mutatjuk meg*

12

Meyer, Ulf: Extension of Nature - The relationship between interiors and nature in Japan

(A természet kiterjesztése)

Citation: Metszet, Vol 13, No 1 (2022), pp 46-49,

DOI: <https://doi.org/10.33268/Met.2022.1.6>

Received: 24 January 2022

Accepted: 10 February 2022

Published: 10 March 2022

Abstract: When creating an interior, the act of separation from nature takes place, at least in Western architecture, whilst in Japan proximity to nature takes a key position. The Japanese approach to nature as an architectural component can be traced throughout history from humble beginnings as the "engawa" (wooden porch) through to contemporary expressions of space using nature, concrete, and glass. Nature bringing calm and harmony into people's often hectic lives.

A TERMÉSZET KITERJESZTÉSE

A BELSŐ TEREK ÉS A TERMÉSZET VISZONYA JAPÁNBAN A KEZDETEKTŐL MÁIG

—A belső tér létrehozása a természettől való elválasztást jelenti. Az elválasztás milyensége a természetfogalommal függ össze: a nyugati építészettel szemben Japán építészetében kulcsfontosságú a természetközelség. Olyannyira, hogy még a modern városok építészetében is létrehozzák a természettel való hagyományos kapcsolatot. Mind a hagyományos, mind a modern japán építészetben döntő szerepet játszik a belső és a külső kapcsolata, és hogy ezt megértsük, meg kell értenünk, mit jelent számukra a természetközelség. Ezt három példával szemléltethetjük. Harmóniában élni a – műalkotásként értelmezett – természettel, amelynek a ház alá van rendelve. A belső és a külső világ szétválasztásának mikéntje egyben az ember természethez való viszonyát is kifejezi: a belső és a külső között az úgynevezett engawa (a házat körülfutó fatornác) teremt átmenetet. [1] Az üvegezés pedig transzparenciát biztosít, így a ház és a természet nem egymás mellett él, hanem egymásba kapcsolódik.

—„Ha házat építesz, mindenekelőtt a nyárra kell gondolnod. Télen bárhol élhet az ember, de nincs rosszabb, mint egy ház, amely alkalmatlannak bizonyul a meleg évszakra.” Josida Kenkó (Yoshida Kenko) [2]

—Japánban a ház „menedék” a természetben, amely alig van elszigetelve a környezetétől. Elrendezése és felépítése révén összefonódik a kerttel. A ház legyen természetközeli, kisléptékű terekkel kapcsolódjon a kerthez.

SZERZŐ |
Ulf Meyer

„Kert és ház”, építész: Nisizava Rjúe (Ryue Nishizawa)

—Egy szűk tokiói telken a cél egy függőleges kert létrehozása volt a metropolisz közepén. A födémelekben lévő kivágások lehetővé teszik a növények növekedését a házon keresztül felfelé, minden emelethez tartozik egy kis kert. Az épület újraértelmezi a történeti shoji térelválasztókat (áttetsző lapok egy rácsos kereten) a belső és külső falak közötti áramló átmeneti térrel.

*Az üvegezés pedig transzparenciát
biztosít, így a ház és a természet
nem egymás mellett él, hanem
egymásba kapcsolódik*

„Acros Központ”, Fukuoka, építész: Emilio Ambasz

—A teraszos piramis formájában épült, minden emeleten kertekkel körülvett épület visszahozza a természetet. Fent a természet visszanyeri azt a teret, amelyet lent elvettek tőle. Fukuoka utolsó zöldterületén hozták létre.

„Kacura-villa”, Tokió

—A kiotói Császári Villa a japán tervezés lényegének jó példája. A kertekben és a villában található teaházakat úgy helyezték el, hogy a változatos lombozatot és az évszakokkal változó kilátást a lehető legjobban megbecsüljék. Itt volt „a legszebb kilátás Japánban”. A villa a sintó szentélyek alapelveit ötvözi a zen esztétikájával és filozófiájával. A teraszok és tornácok lehetőséget adnak a táj szemlélésére, és összekapcsolják a belső tereket a külsővel. Tolófalakat (shoji és fusuma) használtak a terek szétválasztására a különböző helyiségekben. A fusuma lehetővé teszi, hogy a szobák megváltozzanak, és megnyíljanak a természeti világ felé, a teraszok pedig a belső terek kiterjesztéseivé válnak, és keretezik a tájképeket. A teaszertartás egy spirituális rituálé, amely az elvont tökéletességet szimbolizálja, és hatással van az építészetre és a tájra. A négy teaházat úgy építették meg, hogy az egyetértés, az áhítat, a tisztaság és az elszigeteltség tulajdonságait egyesítsék. Mindentől elszigeteltek, kivéve a természetet; hogy elérjük őket, olyan utat kell bejárni, amely az utolsó pillanatig nem tárja fel a pavilon látványát. A teázók rusztikus elemeket használnak a természeti világ kiterjesztéseként, a szertartás célja ugyanis a természetfeletti és a természet egyesítése. Ülés közben az ablakok és a nyílások szemmagasságban helyezkednek el, hogy az ember jobban hangolódjon és közelebb legyen a természethez, és így „csodálhassa a cseresznyevirágokat tavasszal és a bíbor leveleket ősszel”. A belső terek tervezésében az anyagok és a térbeli harmónia iránti tisztelet fejeződik ki, elősegítve a tükröződést, amely a belső egyszerűséget és az elme nyugalomát eredményezi. A belső tér tulajdonságai a tearituálé lényegét, a harmóniát, a csendet és az áhítatot is kifejezik.

IRODALOM / REFERENCES

- [1] Lazarin, Michael: „Phenomenology of Japanese Architecture: En (edge, connection, destiny)”, *Studia Phaenomenologica*, Vol 14 (2014), pp 14, pp 133-159.
- [2] „The Tzurezure gusa of Yoshida no Kaneyoshi”, translated by George Sansom, *Asiatic Society of Japan Transactions*, Issue 39, 1911.

A MAD ÉPÍTÉSZIRODA NYERTE

SZERZŐ | Burián Gergő

A (CHONGQING) CUNTAN NEMZETKÖZI HAJÓTERMINÁL TERVPÁLYÁZATOT

—Ma Yansong által vezetett és a világ egyik legizgalmasabb fiatal kínai tervezőstúdiójaként ismert MAD építésziroda és a Kínai Épületkutató Intézet közös pályamunkája első díjat kapott a Cuntan Nemzetközi Hajóterminálra kiírt tervpályázaton. Az épület Kínában, Csungking (Chongqing) városban, a Jangce folyó partján fog megvalósulni. A terminál a város új közösségi központja is lehet, mivel a közlekedési funkciók mellett nagy területen kereskedelmi és parkfelületek létesülnek.

—Ma Yansong kínai építész és teoretikus 1975-ben született Kínában. Peking külvárosában nőtt fel a kínai gazdasági fellendülés és fejlődés idejében. Gyerekkorát még egy hagyományos, belső udvaros, szénfűtéssel ellátott hutong házban töltötte, holott a környezetében már sorra nőttek ki a földből a magasházak. Ezek tömeggyártású, embertelen, de magasabb komforttal rendelkező és így kényelmesebb épületek voltak. Ma Yansong a pekingi Építőipari és Építészeti Egyetemen végezte alapképzését. Építészeti tanulmányai során már foglalkoztatta, hogyan lehet a jellegtelené váló Peking épített arculatát, a hagyományos

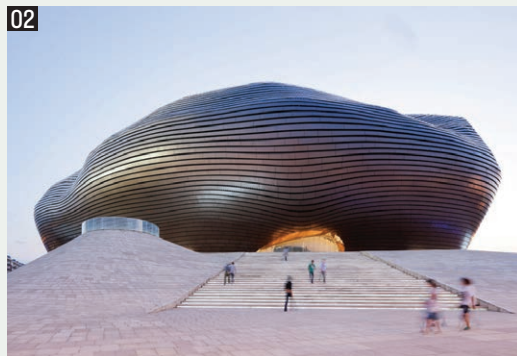
jelentős hatással volt építészetére. Elmélyítette tudását az épületformálási tanulmányok és a digitális technológiák használatában.

—Két évvel a diplomája megszerzése után, 2004-ben alapította meg a MAD Architects irodát. Az iroda a „sansui (shanshui) város” elméletet követő tervezési filozófiájával arra törekszik, hogy futurisztikus, organikus és technológiailag fejlett dizájn mellett, „a jövő városának vízióját alkossa meg, amely a lakók lelki és érzelmi szükségleteit veszi alapul, és amely egyensúlyt teremt az emberiség, az épített város és a környezet között.”

—A neves kínai tudós, Csien Hszüe-szen (Qian Xuesen) (1911–2009) a nyolcvanas években alkotta meg a sansui város koncepcióját. Az elmélet szerint olyan városok és városi közösségek létrehozására kell törekedni, melyek lehetővé teszik az emberek számára, hogy eltávolodva a természettől – a városi környezetben – is vissza tudjanak térni a természetes életmódhoz. A koncepció azonban pusztán elméleti síkon maradt, és soha nem valósult meg a gyakorlatban.

01

02

03

04

elemeket megmenteni. Ekkor Pekingben – a hagyományok védelme érdekében – pagodaszerű elemeket, magastetőket kellett a magasházakra tervezni, aminek eredményeképpen sok épülettorzó született. Alapképzése után az Amerikai Egyesült Államokban, a Yale-en szerzett mesterfokozatot, ahol Peter Eisenman volt mestere, illetve Zaha Hadidnál végezte szakmai gyakorlatát. Ez az időszak

—Ma Yansong szerint a sansui elmélet az egyén érzelmi válasza az épített környezetre. „A város a sűrűség, a funkcionalitás és a természeti táj művészi megformálásának kombinációja. Cél a jövő városának felépítése, amelynek középpontjában az emberi lélek és az érzelmek állnak.” Az ázsiai városok nagy parkjai, városi életterei inspirálták Mat, amikor a természethez közeli, élhető élettereket kíván városi léptékben létrehozni.

—Ma Yansong véleménye, hogy „a jövő városa az anyagi fejlődés hajszolása helyett a természetesség felé fog elmozdulni. Ez akkor fog megtörténni, amikor az emberek a természeti környezet rovására megtapasztalják az ipari civilizáció hátrányait. A természet és az ember harmonikus érzelmi kapcsolata újjáépül a sansui városban. [...]

- 01 Absolute World Towers 1 és 2, Mississauga, Ontario, Kanada - MAD Architects
- 02 Ordos Művészeti Múzeum, Ordos, Kína - MAD Architects
- 03 Kínai Faszobrászati Múzeum, Harbin, Kína - MAD Architects
- 04 Chongqing Cuntan Nemzetközi Hajóterminál, Kína - MAD Architects, első díjas pályamű

A mai építészet nagy része olyan, mint a fogyasztói termékek – tömeggyártás. A tömegtermékeknek nincs szelleme. Eldobható – egyszer használható, majd egyszerűen ki kell dobni. [...] Olyan időtlen terveket szeretne alkotni, amelyek együtt élnek az emberekkel, inspirálják őket, és érzéseket és gondolatokat ébresztenek bennük.”

—Az irodának ma már Pekingben, Los Angelesben és New Yorkban is van kirendeltsége. Leghíresebb megvalósult műveik az Absolute World Towers 1 és 2, a kanadai Ontario állambeli Mississaugában található lakóház toronypár, mely tervezését szintén tervpályázat keretében nyerte el az iroda. A helyiek által csak Marilyn

Monroe-nak nevezett épület szervesen csavarodik fel az égbe, éles ellentétben állva a korunkra jellemző négyszögletes, dobozszerű felhőkarcolókkal. A Mississauga tervpályázat megnyerése után Ma és cége több egyedi projektet is megvalósított Kínában, köztük az Ordos Múzeumot és a Kínai Faszobrászati Múzeumot. Ezenkívül dolgoznak Olaszországban, Franciaországban, Japánban és az Egyesült Államokban is. Épületeikre jellemző, hogy látgy ívek által meghatározott alkotások, a környezeti tájba visszahúzó természetes képződmények, melyek a racionalitást és a hagyományos épületformákat és elemeket elvetik.

KÉPENKÉNT, VÁLOGATÁS A KÖZELMÚLT PÁLYÁZATI TERVEIBŐL:

05

06

07

08

09

10

- 05 Recski Nemzeti Emlékpark - Egyheted Studio Kft. és ZDA-Zoboki Építésziroda Kft., első díjas pályamű
- 06 PPKE Campus - Közti Zrt. és Hamburg C Kft., első díjas pályamű
- 07 Challenge Múzeum, Dél-Korea - UNStudio, első díjas pályamű
- 08 Eliel és Asema tér megújítása, Helsinki, Finnország - Snøhetta, első díjas pályamű
- 09 Sencsen Tengerészeti Múzeum, Kína - 3XN Architects, B+H Architects és Zhubo Design, a legjobb 3 pályamű közé jutott pályamű
- 10 Debreceni repülőtér bővítése - Bord Építésziroda, első díjas pályamű

AMIKRE ÉRDEMES FIGYELNI

KÖZELEDŐ HATÁRIDŐVEL LEADHATÓ PÁLYÁZATOK:

Nyugati pályaudvar és környezetének megújítása, meghívásos tervpályázat, Budapest
regisztrációs határidő | **2022. 03. 01.**

Városháza tér tájépítészeti tervpályázat, Budapest

beadási határidő | **2022. 03. 21.**

Al Nouri mecset és épületegyüttes rekonstrukciója, Moszul

beadási határidő | **2022. 03. 26.**

AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET JÖVŐJE

A COP26 UTÁN

SZERZŐ |
Cristina Gamboa

Az ENSZ Klímacsúcs (COP26) tavaly november 12-i lezárása után megoszlanak a vélemények arról, hogy a glasgow-i klímaegyezmény siker volt-e vagy kudarc, vagy valahol a kettő között.

Cristina Gamboa, a World Green Building Council (WorldGBC) ügyvezető igazgatója és e cikk szerzője szerint ez a vita elvonja a figyelmet azokról a fontos beszélgetésekről és lépésekről, amelyeket meg kell tennünk.

___ Talán reményre ad okot, hogy a klímaegyezmény a 1,5 °C-os felmelegedési küszöböt még tartja, viszont az új kötelezettségvállalások 2,4 °C-os felmelegedésig legitimek. Most már a világgazdaság több mint 89 %-ára vonatkozik a nettó nulla karbon cél.

___ Sürgősebb fellépésre és összehangolt erőfeszítésekre van szükség az ipartól, a nemzeti kormányoktól és a gazdasági döntéshozóktól, hogy reális esélyt adjunk a párizsi megállapodás teljesítésére és a globális felmelegedés 1,5 °C-os határának elérhető közelségben tartására.

MI TÖRTÉNT A COP26-ON?

___ A klímaegyezmény arra kéri fel az országokat, hogy jövőre megerősített kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalásokkal (Nationally Determined Contributions - NDC-k) érkezzenek Egyiptomba. A szöveg felhívást is tartalmaz a nem hatékony fosszilis tüzelőanyag-támogatások „fokozatos megszüntetésére”, valamint a szénenergia „fokozatos leállítására” irányuló erőfeszítések felgyorsítására. Bár ennek az utolsó pillanatban történő felhívítása csalódást okozott, ez az első alkalom, hogy a fosszilis tüzelőanyagokat említik a COP-szövegekben; ami erős jelzés az országoknak, hogy gyorsítsák a megújuló energiák használatának elterjedését.

___ Az alkalmazkodás finanszírozása tekintetében a paktum megköveteli a gazdag országoktól, hogy 2025-ig „legalább megduplázzák” az alkalmazkodásra szánt forrásokat, de a „veszteségek és károk” tekintetében elmarad az éghajlatváltozással kapcsolatos vészhelyzetek frontvonalában lévő nemzetek elvárásaitól, mivel a végleges szövegből hiányoznak a konkrét pénzügyi kötelezettségvállalások. A szöveg azt is „mély sajnálattal” veszi tudomásul, hogy

a fejlett országok nem teljesítették a 2020-ra kitűzött 100 milliárd dolláros éves klímafinanszírozási célt, és sürgeti az országokat, hogy 2025-ig teljes mértékben teljesítsék azt.

___ Számos kulcsfontosságú bejelentés is elhangzott, többek között a vezetők ígéretet tettek az erdőirtás megállítására, az őslakos népek földhasználati jogainak támogatására, globálisan a metánról és a szénről tiszta energiára való átállítására, valamint nyilatkozat született az elektromos járművekről - hogy csak néhányat említsek.

AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÜGYE

___ A klímacsúcson megjelent az épített környezet képviselője, megmutatva vezető szerepét, és végre megérdemelt politikai elismerésben részesült, mint az éghajlatváltozás elleni fellépés, a reziliencia és a társadalmi értékek kritikus szektora. Ezenkívül a nem állami szereplők vagy vállalkozások, a városok és a régiók szilárd pozíciót szereztek a piaci kereslet fő mozgatórugóiként és politikai ösztönzőiként.

___ A tavalyi évben a WorldGBC összehívta az érdekelt felek hálózatát a mélyreható együttműködés koncepciójának megvalósítása érdekében, és - a #BuildingToCOP26 koalíció kollektív képviselőjeként köszönhetően, amelyet számos magas rangú klímavédő szervezet támogatott - egy külön napot szenteltek az ágazatunknak.

___ A magánszektor megmutatta, hogy megértette a probléma mértékét. Ma a 1,2 milliárd dollárnyi ingatlanvagyon része az ENSZ által támogatott Race to Zero kampánynak, amelynek célja, hogy a nem állami szereplők vállalják a kibocsátás felére csökkentését 2030-ig, és legkésőbb 2050-ig a nettó nulla kibocsátás elérését. A Race to Zero egyik éllovas kezdeményezéseként 44 vállalkozás - köztük fejlesztők, tervezők és vagyongazdálkodók 85 milliárd dolláros éves forgalommal - írta alá a World Green Building Council nettó nulla szén-dioxid-kibocsátású épületekre vonatkozó kötelezettségvállalását, melynek célja, hogy 2030-ig felgyorsítsa az épített környezetből származó szén-dioxid-kibocsátás csökkentését célzó fellépést.

___ Mindezek az erőfeszítések a csúcstalálkozó Városok, régiók és épített környezet napján egyesültek. A több mint 130 eseményt követően a tagokból és partnerekből álló hálózatunk 26 olyan kezdeményezést jelentett be, amelyek a mélyreható együttműködést példázzák, és további pozitív rendszerszintű átalakításokat inspirálnak az épített környezetben, ideértve a brit zöldépítési szervezet (UKGBC) által készített nemzeti, a teljes életciklust átfogó karbonkibocsátás-csökkentési ütemterv (Whole Life Carbon Roadmap) bejelentését is.

___ A legbátorítóbb az volt, hogy meghallgathattuk a városok polgármestereinek, országok minisztereinek és vállalatok vezérigazgatóinak az előadásait, akik mind felismerték azt a kritikus szerepet, amelyet ágazatunk játszhat az éghajlatváltozás mérséklésében és az ahhoz való alkalmazkodásban.

___ Azt is kellemes meglepetésként tapasztaltam, hogy a Whole Life Carbon (teljes életciklusra vonatkozó karbonkibocsátás) kifejezés ma már általánossá vált, és minden érdekelt fél egyetért abban, hogy az épített környezettel kapcsolatos fellépéshez mind a működési, mind a beépített karbonkibocsátás holisztikus mérlegelése szükséges.

Cristina Gamboa, Ekrem Imamoglu, Romeu Zema, Elizabeth Wangeci Chege az ENSZ Klímacsúcsán

—A fokozott kormányzati intézkedések következtében azoknak az országoknak a száma, amelyek megemlítették az épületeket NDC-jükben, a 2015-ös 90-ről 136-ra nőtt 2021-ben, továbbá 30%-kal emelkedett az épületenergetikai előírásokkal rendelkező országok száma.

—Sokuknál azonban hiányzik a szükséges ambíció a megfelelő teljesítményszint eléréséhez. Egyes országok, amelyek növekedést várnak az elkövetkező évtizedekben, még energetikai szabályozással sem rendelkeznek. Ez azt eredményezi, hogy olyan épületek épülnek, amelyek nem felelnek meg a jelenlegi vagy a jövőbeni éghajlathoz szükséges szabványoknak.

—A paktum most először szólítja fel kifejezetten az országokat, hogy fokozzák az energiahatékonysági intézkedések alkalmazását, amelyek kritikusak ahhoz, hogy az épített környezet klímamegoldássá váljon.

—Tehát tanúi lehettünk a politikai oldalon nagyon szükséges előrelépésnek, de többre van szükség ahhoz, hogy valóban megfeleljünk az ipar által már tanúsított ambíciók szintjének.

MI KÖVETKEZIK?

—Optimizmusomat erősíti az az energia és tétvágy, amelyet Glasgow-ban láttam a helyszínen és azon kívül is, különösen a klímaaktivisták és a fiatalok részéről. Bár ezek közül a fontos hangok közül sokan nem ültek a tárgyalóasztalnál, az iparági oldal vezetése egyértelműen mutatja, hogy végre meghallgatják őket. Most azokra a kormányokra kell nyomást gyakorolnunk, amelyek túl lassúak a cselekvésben.

—Ha ezt az energiát és lelkesedést tettekre tudjuk váltani közös céljaink elérése érdekében, akkor úgy gondolom, hogy sikerül tartanunk a 1,5 °C-os felmelegedési küszöböt. Ahogy az egyiptomi COP27-re irányítjuk a figyelmet, építenünk kell a megkezdett lendületre, és meg kell tanulnunk igazán hallgatni az éghajlatváltozás által leginkább érintett közösségek hangjára. Az alkalmazkodás, az éghajlati igazságosság és a pénzügyek kiemelten szerepelnek majd a napirenden.

—Az építőiparban és kivitelezésben érdekelt felek közösségeként egyedülálló helyzetben vagyunk annak biztosítására, hogy a fogadalmakat, kötelezettségvállalásokat és ígéreteket tettekre váltsuk.

ROVATSZERKESZTŐ

www.hugbc.hu

MIT TEHETNEK ÖNÖK, EGYÜTTMŰKÖDVE A HELYI ZÖLDÉPÍTÉSI SZERVEZETTEL, A HUGBC-VEL?

—Meg kell győzni a kormányzatot, hogy az épületek energiahatékonysága a COP27-re benyújtandó felülvizsgált nemzeti hozzájárulások (NDC) központi eleme legyen.

—Győzzék meg partnereiket, hogy csatlakozzanak a WorldGBC nettó nulla szén-dioxid-kibocsátású épületekre vonatkozó kötelezettségvállalásához.

—Érveljének amellett, hogy a befektetők és a pénzügyi közösség csak fenntartható épületekbe és infrastruktúrába fektessen be.

—Támogassák a holisztikus megközelítést bármely infrastrukturális projekt fejlesztése során.

—Működjenek közre abban, hogy kifejleszthessük az alacsony karbonkibocsátású gazdaságra való igazságos átállás biztosításához szükséges eszközöket.

ÉPÍTÉSI JOGI VÁLTOZÁSOK 2022 ÉV ELEJÉN

A korábbi gyakorlatnak megfelelően a 2021 év végi jogalkotási hajrában is számtalan, az építésügyet érintő módosítást fogadtak el. Az elmúlt évek tapasztalataihoz képest elmondható, hogy az építésigazgatást is érintő átfogó változásra nem került sor, de több olyan apróbbnak tűnő új előírás is van, amelyek alapjaiban tudják befolyásolni az építetők, tervezőkre vonatkozó szabályrendszert. Az Építésjog.hu szakportál tájékoztatóinak felhasználásával foglaljuk össze az eddig ismert fontosabb jogszabály-módosításokat.

JELENTŐS OTÉK-MÓDOSÍTÁSOK

—Az egyes építésügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 788/2021. (XII. 27.) Korm. rendelet tipikus salátarendelet, több mint egy tucat jogszabályt módosított. A változások többsége jellemzően szövegpontosítások, korábbi jogszabályváltozások miatti módosítások, amelyek érintették valamennyi fontosabb építésügyi kormányrendeletet. Az Építésjog.hu oldalon egy összefoglaló cikket is megtalálunk, amelyből további linkek mutatnak a változásokat részletesen bemutató tájékoztatókra.

—A 2022. január 11-étől hatályos OTÉK-módosítások közül kiemeljük a helyreállítás fogalmának szűkítését, valamint az építési határvonalon kívülre eső épületrészek előírásainak átalakítását. Az új OTÉK-fogalmak befolyásolják egyebek mellett az építési engedély nélkül végezhető építési tevékenységek körét is.

—A módosító kormányrendelet az OTÉK fogalom meghatározásai közé új pontot iktatott. Az új rendelkezés szerint az építmény térfogata: az építmény külső határoló szerkezeteinek (így különösen falak, pillérek, tetők) külső felületi síkjai által körbefogott térfogat. Az, hogy mi számít bővítésnek, a hatóságok, tervezők és az építetők között állandó értelmezési problémát jelentett. Az új fogalom ezt az értelmezési problémát hivatott feloldani, de erre véleményünk szerint nem teljesen alkalmas. Az Építésjog.hu értelmezését „Az OTÉK új fogalma: az építmény térfogata” című cikkben ismerhetik meg.

AZ ELJÁRÁSI KÓDEX 2022. JANUÁRI VÁLTOZÁSAI

—Az Eljárási kódexben [312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet] jellemzően szövegpontosításokra, illetve más jogszabályokban történt - például a településképi jogszabályok szerint a településképi véleményekre vonatkozó - változások miatti átvezetésekre került sor. Érdemi változás, hogy az új szabályok alapján az építetőknek már nem kell intézkednie a földhivatalnál is az épület feltüntetése érdekében, azt - ha a változási vázrajzot benyújtották - az építésügyi hatóság teszi meg. Minden tervezőnek javasoljuk, hogy az Építésjog.hu oldalon „A fennmaradási engedélyezési eljárás új előírásai” című cikket tanulmányozza át, mivel ezen engedélyezések során a korábbi gyakorlattól jelentősen eltérő módon kell eljárni az eredményesség érdekében.

—Az általános közigazgatási rendtartás szabályai szerint az eljárásokban a továbbiakban 10 nap helyett „ézszerű” hiánypótlási határidőt kell kitűzni, ezzel lehetővé vált, hogy a bonyolultabb ügyekben hosszabb hiánypótlási határidő álljon a kérelmező rendelkezésére. Az nem változott, hogy az építésügyi hatóság legkésőbb az eljárás megindulásától számított öt napon belül hívhatja fel hiánypótlásra az építetőt.

A TELEKALAKÍTÁSI ELJÁRÁSOK ELŐÍRÁSAINAK MÓDOSÍTÁSA

—A telekalakítási eljárások során - vagy azt megelőzően - az eddig megszokott gyakorlat szerint a szakhatóság állásfoglalását kellett kérni, mely eljárás biztosította a telekalakítás helyi és országos építési szabályoknak való megfelelést. Ezen hatáskört a települési jegyző gyakorolta 2021. december 21-ig. A kormány döntése alapján 2021. december 22-től megszűnt a telekalakítások esetében a szakhatósági eljárás, vagyis a települési önkormányzatok már a telekalakítási eljárásokban sem jelennek meg. A jegyző mint szakhatóság kiemelésével a helyi rendeletek szerinti követelményeket is már a kormányhivatal vizsgálja, ezzel a települési önkormányzatok elveszítik a rálátásukat és befolyásukat a beruházások előkészítésére - vagyis a telekalakítások feltételeinek meghatározására - is.

—A közigazgatási eljárási semmisségi okokat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) tartalmazza. Ezek olyan, a jogalkotó megítélésében kirívóan súlyos hibák, amelyek a döntés megsemmisítését vonják maguk után. A felsorolás egyebek mellett olyan okokat tartalmaz, mint hogy az adott ügyben nem a hatáskörrel rendelkező hatóság járt el, a döntés tartalmát bűncselekmény befolyásolta vagy az ellentétes a közigazgatási bíróság adott ügyben hozott döntésével.

—Az újonnan bevezetett rendelkezés értelmében a telekalakítási hatóság a természetvédelmi vagy kulturális örökségvédelmi szempontoknak nem megfelelő engedély iránti kérelmet elutasítja. Abban az értelemben ez nem új elem, hogy a telekalakítási hatóságnak elvben eddig is így kellett eljárnia, ugyanakkor az új rendelkezésnek köszönhetően ezen szempontok vizsgálatának elmaradása, mellőzése immáron olyan súlyos eljárási szabályellenességnek minősül, mely a semmisségi okok közé sorolható.

SZERZŐ | Jámor Attila

SZAKHATÓSÁGI DÖNTÉS NÉLKÜL MÁR KOCKÁZATOS AZ ÉPÍTKEZÉS

—A telekalakítási eljárásokhoz hasonlóan köti a módosító rendelkezés a környezetvédelmi, természetvédelmi vagy kulturális örökségvédelmi szempontok vizsgálatát a semmisség jogkövetkezményéhez. Ennek értelmében, ha az építési engedély iránti kérelem ezen szempontoknak nem megfelelő, azt az építésügyi hatóság elutasítja, ha pedig mellőzi ezek vizsgálatát, úgy döntése semmis.

—Az Építésijog.hu oldalán megjelent cikk felhívta arra a figyelmet, hogy ez azért lényeges változás, mert gyakran előfordult, hogy a szakhatóság a megkeresés ellenére nem válaszolt, így az engedély akár a környezetvédelmi szempontok érdemi vizsgálata és érvényesítése nélkül is kiadható volt. Az Étv. szerint ugyanis, ha a szakhatóság az eljárására irányadó ügyintézési határidőn belül nem ad ki állásfoglalást, és ellenérdekű ügyfél az eljárásban nem vesz részt, a hozzájárulását megadottnak kell tekinteni. Vagyis hiába nem volt szakhatósági állásfoglalás, az engedélyező hatóság a törvény erejénél fogva úgy értelmezhetette, hogy a szakhatóság támogatta a kérelmet.

—A 2022-től érvényesülő előírás célja, hogy egyetlen engedélyt se adjanak ki anélkül, hogy a környezetvédelmi, természetvédelmi vagy kulturális örökségvédelmi szempontokat vizsgáló szakhatóság érdemben vizsgálná az ügyet. Az új szabály az építetőre is nagyobb felelősséget ró, hiszen figyelnie kell arra, hogy az általa megszerzett engedély ne legyen semmis.

VÁLTOZÁSOK A TŰZVÉDELMI RENDELKEZÉSEKBEN

—A veszélyhelyzeti sajátos előírások közé tartozik, hogy a jogalkotó a hivatalos indoklás szerint a gazdaság segítése céljából - javaslatválasztási lehetőséget adott az építetőnek, hogy a 2020. november 3-án hatályos tűzvédelmi rendelkezéseket, vagy az azt követően hatályba lépett szigorúbb követelményeket alkalmazza. Ez azt jelenti, hogy veszélyhelyzet alatt (de ezen belül egy konkrétan meghatározott időtartamban) az építető saját maga döntheti el, hogy a beruházás szempontjából szigorúbb vagy kedvezőbb követelményeket tartja be. Az Építésijog.hu oldalon található tájékoztatóból részletesen megismerhetik, hogy a választási lehetőség konkrétan milyen előírásokra terjed ki.

—2022. január 11. napjától változott a tűzvédelmi hatóság bevonásának és közreműködésének feltételeit tartalmazó jogszabály is. Egyebek mellett az alacsony kockázat (AK) mértékadó kockázati osztályba tartozó lakó- és üdülőépület közül csak meghatározott lakásszám felett jár el a tűzvédelmi hatóság, illetve a szakhatósági eljárást előíró összes építményszint nettó alapterülete a duplájára emelkedett.

HASZNÁLJA AZ ÉPÍTÉSISJOG.HU INGYENES VÁLTOZÁSÉRTESÍTŐ SZOLGÁLTATÁSÁT!

—Az építőipar szereplői számára lényeges jogszabályváltozások, szakmai állásfoglalások és szócikkek jelennek meg az Építésijog.hu ingyenes Változásértesítő hírlevél szolgáltatásában. Az Építésijog.hu oldalon csak egy gyors és egyszerű regisztrációra van szüksége, és ezt követően e-mailben kapja meg a tervezői munkához nélkülözhetetlen tájékoztatást. Reklámokat soha nem fog kapni a hírlevélben, csak hasznos, ilyen formában máshol nem elérhető információkhoz fog hozzájutni. Regisztráljon és legyen tisztában azzal, hogy milyen változások történnek az építési jog területén!

IRODALOM / REFERENCES

- [1] <https://epitesijog.hu/10699-2022-januarijatol-hatalyos-epitesugyi-jogszabalyvaltozasok-modosult-az-otek-az-eljarasi-kodex-es-a-kivitelezesi-kodex-is>
- [2] <https://epitesijog.hu/10690-az-otek-uj-fogalma-az-epitmeny-terfogata>
- [3] <https://epitesijog.hu/10688-a-fennmaradasi-engedelyezesi-eljaras-uj-eloirasai>
- [4] <https://epitesijog.hu/10707-a-termeszeti-vagy-kulturalis-ertekek-hatekonyabb-vedelmet-biztosito-semmisegi-okokkal-bovult-az-epitesugyi-szabalyozas>
- [5] <https://epitesijog.hu/10750-az-epitteto-valaszthat-a-veszelyhelyzet-idotartama-alatt-kiadott-tuzvedelmi-kovetelmények-alkalmazasarol>
- [6] <https://epitesijog.hu/epitesijog-hirlevel>

IDŐBEN ÉRTESÍTJÜK ÖNT
A JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSOKRÓL

Kérje INGYENES értesítőnket a változásokról! Sok időt megtakaríthat, elkerülheti a bírságokat és jogvitákat!

Feliratkozás itt

KIHIRDETTÉK AZ ÉV HOMLOKZATA 2021 PÁLYÁZAT NYERTESEIT

November 11-én immáron tizedik alkalommal, a szakma jeles képviselőinek meghívása mellett hirdették ki az Év Homlokzata 2021 pályázat győzteseit. A rendhagyó módon online térbe költözött galaest során a neves szakértőket felvonultató zsűri a középület kategóriában a budaörsi Szivárvány utcai buszpályaudvar átalakítását, míg a műemlék kategóriában a budapesti Irányi-palota fejlesztését ítélte a legjobbnak.

A családi ház, társasház, energetikai felújítás, középület, valamint műemlék-felújítás kategóriákat felsorakoztató Év Homlokzata pályázat az idei évben tizedik alkalommal mutathatott be kiemelkedő pályaműveket. A novemberi díjátadó során az egyes kategóriák legjobbjai egyenként egymillió forint támogatásban részesültek. Hazánk egyik legrangosabb építészeti megmérettetésére öt kategóriában összesen 199 pályázat érkezett, melyek mindegyikében az építészek és kivitelezők az új vagy újonnan felújított homlokzat kialakításához Baumit termékeket használtak.

Középület kategóriában Kurucz Olívia és Dobos Botond Zsolt építészek, valamint a Várépkér Kft. munkáját dicséri a budaörsi Szivárvány utcában található buszpályaudvar, amely a korábbi állomás balesetveszélyes környezete helyett látványos megvalósítással, elosztórendszerként szűri a forgalmat a település egyik központjában. Máté Klára zsűritag a pályázat méltatásakor kiemelte, hogy „A négy különböző épület oldalán élénk színekre vakolt homlokzatok nagyszerűen utalnak a különböző funkciókra. A rajtuk levő számok pedig tovább segítik az utasok tájékozódását.” A kategóriában két különdíj is született, így külön elismerésben részesült a II. kerületi Gyermek Ház Tárgaskola átalakítása, valamint a budakalászi Patakpart Iskola is.

A műemlék kategória szintén számos izgalmas pályamunkát sorakoztatott fel, amelyek közül kiemelkedett a Pyxis Nautica Építészroda Kft. – Péntek Ágnes, Kis Ferenc, Monori László, Tóth Dávid, Tótszabó Tamás és Valastyán Igor – építészcsapata által megálmodott és az EB Hungary Invest Kft. kivitelezésével megvalósult budapesti Irányi-palota felújítása. Az 1897-ben épült korábbi Sas és Körház Rt. színház felújítása során a meglévő tetőszerkezetet, utólagos épülettoldalekokat és a belső liftet elbontották, új 5-6. emeletet és liftet építettek, valamint visszaépítettek az eredeti földszint feletti üvegkupola helyére egy járható üvegfödémet. Az utcafronti helyi védett homlokzatot és a belső oldali homlokzatot rekonstruálták. Vidor Győző értékelése során kiemelte,

01

02

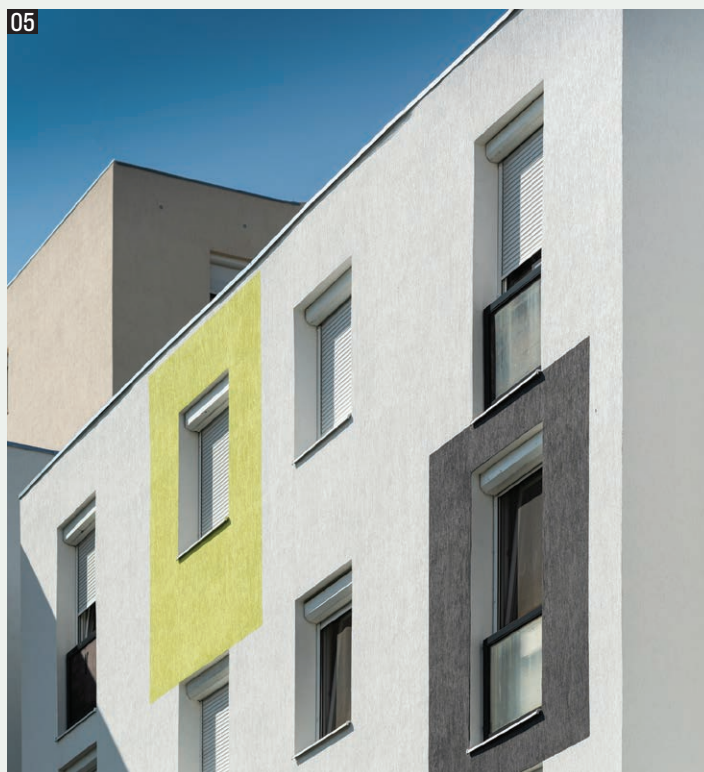
03

hogy „A kibővített alapterület szinte észrevétlenül tűnik el az épületben, nem nőtt jelentősen az épület tömege egyik nézetből sem, a ráépítés semleges, szürke színezésének köszönhetően. A homlokzat éjszakai megvilágításának koncepciója sötétedés után is megtartja, sőt felerősíti a napfényben megfigyelhető plasztikusságot.” A kategóriában különdíjat érdemelt továbbá a szolnoki Belvárosi plébánia, az esztergomi Rudolf Ház átalakítása, valamint a sárospataki Makovecz Imre tervezte „A Művelődés Háza és Könyvtára” felújítása.

- 01 Középület kategória, nyertes pályázat
- 02 Műemlék kategória, nyertes pályázat
- 03 Családi ház kategória, nyertes pályázat
- 04 Társasház kategória, nyertes pályázat
- 05 Energetikai felújítás kategória, nyertes pályázat

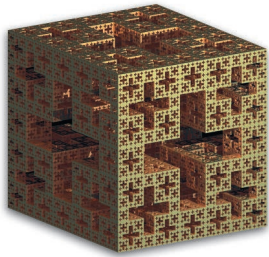
04

05

SZIMMETRIA AZ ÉPÍTÉSZETBEN

Fejezetek egy végtelen történethez
Szerkesztette: Katona Vilmos

TERC

01

02

- 01 A könyv borítója
Eric Baird
Jeruzsálem-
kockájával (2011)
- 02 Róma térképe
(Giambattista
Nolli, 1748)

SZIMMETRIA AZ ÉPÍTÉSZETBEN

FEJEZETEK EGY VÉGTELEN TÖRTÉNETHEZ

—A kötet a Darvas György és Nagy Dénes által alapított Symmetry: Culture and Science folyóirat (alapítva: 1990) több évtizedes történetének kiemelkedő építészeti, főként a „szimmetriával” foglalkozó, vagy azzal kapcsolatos írásait foglalja össze. Katona Vilmos, a folyóirat főszerkesztője a folyóirat harminc évének 22 legkiemelkedőbb írását gyűjtötte össze. A kötet szerzői a tudomány széles spektrumát képviselik, van közöttük építész, építészettörténész, város-építész, képzőművész, művészettörténész, matematikus, építészteoretikus, geológus és nyelvész.

—A szimmetria témaköre az építészek körében folyamatosan napirenden tartott beszédtema, viták kiindulópontja, melyet nem ritkán írásban is deklarálnak, azonban az építészeti szimmetriáról szóló igazán elmélyült, kortárs gondolkodók által tudományos igényességgel leírt gondolatokat sosem tartottuk még a kezünkben ilyen esszenciálisan, magyar nyelven! A könyv nem a szimmetriával kapcsolatos fősodratú vélekedéseket és közhelyeket kívánja alátámasztani, hanem azokról a kutatókról ad hírt, akik ennek alternatívájaként vannak jelen az építészettudományban.

—Úttörő és hiánypótló a kötet, melynek apropója annak a három évtizedes munkának a lezárása is, amelyet Darvas György, a folyóirat volt főszerkesztőjének tudományos munkássága és nemzetközi közéleti tevékenysége is fémjelez. A folyóirat szellemi színvonalára jellemző, hogy az évek alatt két fizikai és egy-egy kémiai és közgazdasági Nobel-díjas is részt vett a munkában. A szöveggyűjteményben szereplő írások szerzői valamennyien a nemzetközi tudományos élet megbecsült és elismert professzorai.

—A könyv szerkesztése öt aspektus alapján történt: hagyomány, építészetelméletek, szerkezetek, városépítészet és alkotói hitvallások tárgykörökkel. A 22 kiemelt munka a hazai szakirodalomban eddig még nem jelent meg, csak az angol

nyelvű folyóiratban volt hozzáférhető, ahol minden írás a szimmetria tárgyköréhez kapcsolódik, de e gyűjtőfogalomtól függetlenül is sok érdekességet találni.

—A szerkesztői előszó kitér arra, hogy a könyv aktualitását éppen az adja, hogy a 21. század építészeinek döntő többsége mind a mai napig a reneszánsz gondolkodók adaptációjából ismert primer szimmetriafogalmakat tartja a fogalom elsődleges definíciójának. A fogalom a „tengelyes tükrözés, forgatás, eltolás, ismétlés, kicsinyítés, nagyítás vagy ezek kombinációi révén vált ismertté”, miközben egyre-másra fedezik fel a szimmetria új területeit, csak egy példát említve a fraktálgeometriát, mint a leghaladóbb irányzatot.

—A könyv olvasása során felfedeztem, mennyire szórakoztatóak az egyes írások, és a különböző tudományterületek jeles képviselői mennyire közérthetően tudnak mesélni. A témához kapcsolódóan több kultúrtörténeti érdekességet említenek meg. François Gruson építész, aki úgy ír a reneszánszban élt zseniális matematikusról, Luca Pacioli-ról (1445–1517), hogy nemcsak híres könyvét, az Isteni arányt idézi (lat. De divina proportione), hanem abba is beavat, ahogy Pacioli feltalálja a kettős könyvelés rendszerét. Keserű szájjal szól arról, hogy „a számítástechnika és BIM legújabb fejlesztései szinte lehetetlenné tették, hogy az arányszerkesztést gyakorlati jelentőségű munkamódszerként használják tovább az építészeti kompozícióban”.

—Pavlos Lefas görög építész Vitruviust idézi, amely idézetet ma is felírhatnánk irodánk falára: „Az építésznek legnagyobb gondja az legyen, hogy az épületek arányainak számításait pontos részarányok szerint végezze.” Hajnóczi Gábor italianista és művészettörténész ennél is tovább megy a történeti kutatásában, és közérthetően, de ugyanakkor tudományos pontossággal magyarázza el a vitruviusi és a Leon Battista Alberti-féle szimmetriaértelmezés

különbségeit. Ennek a tudásnak a birtokában jóval közelebb kerülünk a témához, mint eddig bármikor. Indra Kagis McEwen kanadai építész, művészettörténész szintén foglalkozik Vitruviusszal rövid írásában. Kifejti, hogy a szimmetria Vitruvius szerint a birodalmi Róma világhatalmi törekvéseit tükrözte.

— Kim Williams amerikai építész és publicista bevezet bennünket a szimmetriatípusok alapvető világába: a pontcsoportokba és a tércsoportokba. Ezeken belül a királis, fraktálos, a helikális és a különféle többszörös szimmetriákba. Hálás vagyok, mert mindegyikre példák garmadáját hozza, így könnyű lesz majd a további stúdióink során azt beazonosítani. Rövid tanulmányában választ kapunk arra is, hogy miért kerüljük önként a duális szimmetriát, és miért részesítjük előnyben a bilaterális szimmetriát.

— Lapoztam, olvastam a könyvet, és akkor még nem is sejtettem, hogy Joseph Cabeza-Lainez építész-történész és Ying Ying Xu építész-nyelvész írásában olyat találok, amit nem is gondoltam volna. A két tudós meghökkenő kijelentést tesz a 20. századi építészeti oktatással kapcsolatban: „...az építészeti iskolák közismert mesterei hírhedtek a matematikát és tudományokat illető tudatlanságukról, és azok figyelmen kívül hagyásáról. Közülük is Le Corbusier a leghíresebb, aki szándékosan követett el alapvető matematikai hibát, amikor ünnepezt Modulorjának diagramját kiötlötte.”

— Emil Makovicky geológus szintén meglepett, amikor a kváziperiodicitás matematikai rejtelmibe vezetett be, és ehelyütt pironkodva írom le, hogy olyan rejtélyes szimmetriacsoportokról írt, amelyekről eddig nem is volt tudomásom, a cmm szimmetriacsoportról és a misztikus p4 szimmetriáról. Felfedezések sora ez a könyv! Hol vannak már a bevezetőben Katona által említett szimmetriafogalom reneszánsz definíciójától! Olyan, mintha az óvodából átléptünk volna a felsőoktatásba.

— A következő két tanulmányt olvasva már tudom, hogy szerzőik az egész könyvet tekintve is a kedvenceim lettek. Az első Nikos Salingaros matematikus, polihisztor, a világ egyik legnevesebb építészteoretikusa, aki munkatársa volt Christopher Alexandernek is. Több érdekes gondolatot vet fel, amelyekből számomra az a legérdekesebb, hogy miért is van szükségünk a Fibonacci-sorozat és az aranymetszés gyakorlati tudására, és mi a jelentősége az e számnak az építészeti gyakorlatban. A szerző jókat kalandozik az építészet világában, és a minimalista épületekről is elmondja a véleményét. A továbbiakban egyértelművé válik számomra, hogy nem lettek volna barátok ő és Le Corbusier, ha ismerték volna egymást. Salingaros matematikailag bizonyítja be, hogy a svájci születésű mester 1927-ben épített párizsi Stein-villájának valójában nincs sok köze az emlegetett aranymetszéshez; majd még ennél is tovább megy, és számokkal bizonyítja, hogy a híres Unité d'Habitation (1947-52) tervezésekor Le Corbusier egyáltalán nem alkalmazta a Modulort, sőt a ház alapötletét is a moszkvai Narkomfin-lakótömbből (1928-32) vette. Nos, ezt sem így tanultuk az egyetemen, amikor az előadó párás szemmel Le Corbusierről beszélt. Mit is állít Salingaros? Mi is a tanulmány üzenete? Egyáltalán nem az, hogy kétségbe

vonja Le Corbusier nagyságát és zsenialitását, hanem az, hogy a tényeket részesítsük előnyben a legendákkal szemben. Folyamatosan keress és kutass! Mindig tanulj, és képezd magad! Nézz utána alapvető dolgoknak is, mert az éremnek mindig két oldala van!

— A másik kedvencem Almantas Samalavičius tanulmánya volt. Ő a parametricizmusról ír, és száll vitába az annak elméleti alapjait magyarázó Patrik Schumacherrel, aki Zaha Hadid nagy harcostársaként vonult a köztudatba. Csak néhány mondat: „parametricizmus geometriája és morfológiája igen kevés valódi jelentéssel vagy céllal rendelkezik a technológiai promiszkuitáson felül. Tehát a parametricizmus nem több, mint egy esztétikai elméletnek álcázott ideológia, amely a fenntarthatóságtól, méltányosságtól vagy az épített környezet emberközelibbé tételétől eltérő célokat szolgál. Beszédmódját és gyakorlatát tekintve a globalizáció egyik 'avatarja', amely hozzájárul a városi környezetek homogenizációjához.” Ez a hosszabb mondat szerkezet posztumusz üzenettel is felér Zaha Hadidnak és követőinek. Majd így folytatja: „A szándékosan szabálytalan és logikátlan posztmodern-dekonstruktivista forma könnyebben kivitelezhető a digitális tervezés segítségével. A szokatlan és vizuálisan meghökkenő térformálás, és mindeközben az épület logikájának kifordítása egy idő után már sokkal inkább elfogadott normának, mintsem kivételnek számított.” Samalavičius fűgét mutat a mind újabb és újabb update-elésen szorongó, és égerkét tologató, magukat szakembereknek tartó építészeknek „...a szoftverek búvókörében élő kortárs építészetből valóban nagyon hiányzik az általános városesztétika céljának megértése, amely sokkal több, mint egyes stílusok dominanciaküzdeme és győzedelmeskedése az urbánus környezet felett, [...] családást okoznak, amikor a technikai haladást egy átfogóbb esztétika szintjén próbálják értelmezni.”

— Nos, amikor idáig elérkeztem, jóleső érzés kerített hatalmába, mert úgy éreztem, megkaptam már mindent, amit a könyvtől reméltem, és minden további csak ráadás lehet. A ráadás pedig a legjobban sikerült, hiszen azok az általam is jól ismert építészek írásai voltak. Azoké, akiket nagyon sokra becsülök, sőt egyikük még tanított is. Meggyesi Tamás professzor kedves, őszinte és elemző sorai Paul Klee-ről, a másik Magyar Péter professzor gondolkodásának hat részből álló manifestuma, amelynek végkövetkeztetése: az építészet a Végtelen gyökere. Ezúttal írásban olvasom vissza a tőle élő szóban már hallott érdekes gondolatot: „Nem érdekes, hogy míg mi, építészek egyfolytában a térről beszélünk, igazából a nem-tér megformálásával foglalkozunk?”

SZÖVEG | Berta Ferenc

ABSTRACTS

Vukosavljev, Zorán: OBJECTIVE BOUNDARY LINE

Citation: *Metszet*, Vol 13, No 1 (2022), pp 10-19, DOI: 10.33268/Met.2022.1.1

ETHONOGRAPHY MUSEUM IN THE CITY PARK, BUDAPEST, HUNGARY | Architect: **MARCEL FERENCZ**

A nation's cultural history cannot be placed in a museum that does not recognise time as an infinite quantity, which is why this museum, centred on a memorial to the events of 1956, looks back in time whilst projecting an objective glance into the

future. The sweeping curve of this building and contemporary use of materials borrow from the past to create a way forward. Working within the bounds of standard communication might not be the best way to describe how a dominant external form

encloses a spectacular exercise in spatial composition, especially considering that about sixty percent of the building's usable volume exists as a subterranean exhibition space.

Zubreczki, Dávid: THE PERFECT ILLUSION

Citation: *Metszet*, Vol 13, No 1 (2022), pp 20-27, DOI: 10.33268/Met.2022.1.2

HOUSE OF MUSIC, BUDAPEST, HUNGARY | Architect: **SZU FUJIMOTO**

The trees of this park informed the nature of design and the spaces enclosed within. A richly leaved canopy standing proud on vertical tree trunks, where the definition of external and internal spaces is blurred

by nonlinear glass walls celebrating the history of music. Various spaces have been established inside and around this building to perform and enjoy music of all kinds. A building that is experimental,

definitely forming part of the public realm and a challenge to its designers, building contractors and end users alike.

Schumacher, Patrik: GREEN LIVING IN ZUGLO AND CHENGDU

Citation: *Metszet*, Vol 13, No 1 (2022), pp 28-33, DOI: 10.33268/Met.2022.1.3

CITY CENTRE DESIGN COMPETITION, ZUGLÓ, BUDAPEST, HUNGARY | Architects: **ZAHA HADID ARCHITECTS**

To realise a green masterplan for Budapest's already green district of Zugló requires an understanding of the local connection to an arterial stream, Rákospatak, and how existing roads, bicycle

paths and walkways already bisect this area. The scene has already been set to develop a new "green spine" and the homes and business that will be placed along its path. Whilst in China the same architects

propose to cover a busy highway, a "non-green spine" to create a similar way forward. The common factor being developer's and inhabitants desire for a harmonious way of life.

Yeang, Ken: ECOLOGICAL NEXUS

Citation: *Metszet*, Vol 13, No 1 (2022), pp 34-39, DOI: 10.33268/Met.2022.1.4

SUASANA PUJH OFFICE BUILDING, PUTRAJA, THAILAND |

The building is conceived as a premier cultural and commercial centre (office & retail) in Putrajaya. The project has green vegetation on the ground level Central Promenade in a continuous connection to

the 1st floor open-air garden space. The design is conceived as a 'jewel' in Putrajaya. The building's enter facades are faceted to present itself as a crystalline diamond-like structure, by the use of angled glass

sun-shading that wraps around the building. The Eco-cell allows continuous vegetation, daylight and natural ventilation to extend into the car-park levels below.

Premthada, Boonserm: ELEPHANT'S CALL

Citation: *Metszet*, Vol 13, No 1 (2022), pp 40-45, DOI: 10.33268/Met.2022.1.5

ELEPHANT WORLD, SURIN, THAILAND | Architect: **BOONSERM PREMTHADA**

Elephants hold a special place status in Thai culture, where the relationship between these animals and people ranges from being the war animals of Kings to

family pets. Elephants represent a form of empathy bridging the gap between humanity and beasts. This museum celebrates elephants, whilst offering them

shelter. The building itself is robust and majestic in form and function informing visitors about their connection to nature.

Meyer, Ulf: EXTENSION OF NATURE - THE RELATIONSHIP BETWEEN INTERIORS AND NATURE IN JAPAN

Citation: *Metszet*, Vol 13, No 1 (2022), pp 46-49, DOI: 10.33268/Met.2022.1.6

When creating an interior, the act of separation from nature takes place, at least in Western architecture, whilst in Japan proximity to nature takes a key position.

The Japanese approach to nature as an architectural component can be traced throughout history from humble beginnings as the "engawa" (wooden porch) through

to contemporary expressions of space using nature, concrete, and glass. Nature bringing calm and harmony into people's often hectic lives.

ÉPÍTÉS TERVEZŐI NAPOK 2022

Helyszín:

Bara Hotel konferencia-központja (Budapest, XI. Hegyalja út 34–36.)

Időpont:

március 3. / április 21. / május 19. / szeptember 22. / október 13. / november 10.

A sorozat szakmai védnöke:

Dr. **Takács** Lajos egyetemi docens (BME)
az Építészmérnöki Kar Épületszerkeztani Tanszékének vezetője

Időpontok és témák:

2022. március 3.

Épületburok – esztétika és fenntarthatóság tetőn és homlokzaton

Pataky Rita egyetemi mestertanár, BME Épületszerkeztani Tanszék

2022. április 21.

Felújítások hatékonyabban – értéknövelés, de hogyan?

Horváth Sándor címzetes egyetemi docens,
BME Épületszerkeztani Tanszék

2022. május 19.

Magastetők – és más könnyűszerkezetek

Dobszay Gergely egyetemi docens, BME Épületszerkeztani Tanszék

2022. szeptember 22.

Vízszigetelési újdonságok – fent, lent, bent

Kakasy László címzetes egyetemi docens,
BME Épületszerkeztani Tanszék

2022. október 13.

Nyílászárás, légzárás, hangzárás – új technológiák

Becker Gábor egyetemi tanár BME Épületszerkeztani Tanszék

2022. november 10.

Tűzvédelem – a TvMI-k új hulláma

Takács Lajos és Szikra Csaba tudományos munkatárs,
BME Épületenergetikai és Épületgépészeti Tanszék

Részvételi díj:

3150 Ft + Áfa (4000 Ft)

Az ár tartalmazza az ebédet és a kávészüneti frissítőt, valamint minden résztvevő bruttó 1000 Ft értékben **visszatérítést** kap a www.tervlap.hu rendszerben

Jelentkezés:

www.artifexkiado.hu

A képzés távoktatásban is végezhető.

SAKMAI SZERVEZŐ

BME ÉPÜLETSZERKEZETTANI TANSZÉK

JELENTKEZÉS:

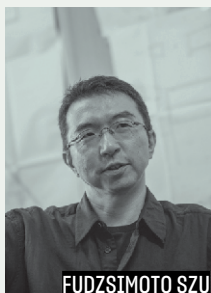
Tájékoztatás: Artifex Kiadó Kft. | +36-1-783-1711 | info@artifexkiado.hu

www.artifexkiado.hu

Vagy www.tervlap.hu Konferencianaptár

FERENCZ MARCEL

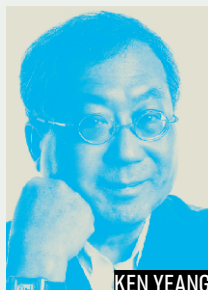
FUDZSIMOTO SZU

PREMTHADA, BOONSERM

SCHUMACHER, PATRICK

KEN YEANG

TERVEZŐK

Ferencz Marcel DLA

A BME Építésmérnöki Karán 1997-ben Diplomadíjjal diplomázott. 1993 és 1994 között Nashvillben (USA) gyakornok, 1999 és 2004 között a BME Rajzi Tanszéken oktat. 2012-ben habilitált építőművészet tudományágban. 1993-tól a Napur Építésziroda tagja. 2009-ben Pro Architectura díjjal jutalmazták. 2010-ben a 12. Velencei Biennálé magyar pavilonjában rendezett kiállítás vezető építész és társkurátora. 2013-ban munkásságáért Ybl-díjat kapott. 2014-től a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja. A Néprajzi Múzeum, a Nemzeti Atlétikai Stadion, a Duna Aréna és a Mathias Corvinus Collegium vezető tervezője. Jelenleg az ŐE Ybl Miklós Építéstudományi Kar egyetemi tanára.

Fudzsimoto Szu

Japán építész, 1971-ben született Hokkaidón. Építészeti tanulmányait a Tokiói Egyetemen végezte 1994-ben. Sou Fujimoto Architects névre hallgató saját építészirodáját 2000-ben alapította. Könnyű szerkezetéről és átjárható térhatáiról híres épületei gyakran egyszerű elnevezésűek - leg híresebb közülük az N ház Oitán (2008) és a K ház a Hjógói Nisinomijában (2013). Munkásságát az El Croquis 151. számában méltatta, 2013-ban a londoni Kensington Gardensben álló Serpentine Gallery pavilonépületét is elkészíthette. 2019-ben Fudzsimotót beválasztották azon 23 építész közé, akik „újralfeltalálják” Párizst.

Premthada, Boonserm

Építész és művész, a Chulalongkorn Egyetem Építészeti Karának adjunktusa és a Bangkok Project Studio alapítója. Számos nemzetközi díjat elnyert, köztük az ar+d Award for Emerging Architecture díjat, Brick fődíjat, a The Plan Awards 2017 díjat, a 2021-es Wallpaper* Design győztese. Előadásokat tartott és kiállított az RIBA-ban, a Cite de l'Architecture et du Patrimoine-ban (Párizs), az École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL) keretében, és számos egyetemen. Pavilonja, a „The House for Human and The House for Elephants” képviselte Thaiföldet a 2021-es építészeti biennálén Velencében.

Schumacher, Patrick

A Zaha Hadid Architects vezetője. Bonnban, Stuttgartban és Londonban végezte tanulmányait, 1988-ban csatlakozott Zaha Hadid stúdiójához. 1999-ben doktorált a Klagenfurti Egyetemen, több könyve is megjelent. A Zaha Hadid Architects legismertebb épületei a 2012-es olimpiára készült Vitra Tűzoltóállomás, a London Aquatics Center, a római MAXXI Múzeum és a Guangdong operaház Kantonban, a Heydar Aliyev Kulturális Központ Bakuban, a Peking-Daxing Nemzetközi Repülőtér és a katari Al Wakrah Stadion.

Yeang, Ken

Malajziai építész, ökológus, tervező és író, aki elsősorban ökológiai építészetéről és várostervezéséről ismert. Az AA-n diplomázott Londonban, Cambridge-ben szerzett doktori fokozatot. Úttörője volt az ökológiai alapú építészetnek, elsők között fordulva a fenntartható tervezés felé. Kuala Lumpurban, Londonban és Pekingben van irodája, a világ számos egyetemén oktatott, több száz ökológikus felfogású épületet tervezett, számtalan díjat nyert.

SZERZŐK

Berta Ferenc

Építésmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök, 2011-2012 között Pesterzsébet főépítésze, majd vezető tervező a Nemzeti Sportközpontokban 2015-ig. Utána vezető tervező kisebb építészirodákban 2020-ig. Jelenleg a Bord Építész Stúdió építésze. A MÉK, MÉSZ, ICOMOS rendes tagja.

Burián Gergő

2008-ban szerzett diplomát a BME Építésmérnöki Karán. 2008 óta a Mérték Építészeti Stúdió Paulinyi-Reith műterem munkatársa, 2013 óta műteremvezető. 2010 óta BREEAM nemzetközi minősítő. 2013-ban mérnök-közgazdász diplomát szerzett. 2014 óta a MOME Építőművészet DLA-képzés résztvevője.

Meyer, Ulf

Építész, író és oktató. Építészetet tanult a Berlieni Műszaki Egyetemen és a chicagói Illinois Institute of Technology-n, a Shigeru Ban Architects-nél dolgozott Japánban. Öt évig tanított a tajvani Tamkang Egyetemen és az USA-ban (Kansas államban és az UNL-ben). Építészettörténészként dolgozott a San Francisco Chronicle-nál, és a New York-i Paul-Rudolph Alapítványnál. Számos építészeti könyv szerzője, mint a „Bauhaus Architecture”, „Berlin Capital City”, „A világ legzöldebb épületei” (Jerry Yudelsonnal) és a „Tokyo Architecture Guide Book”. A japán modern és kortárs építészettörténetet és -elméletet.

Vukoszávlyev Zorán PhD

Okleveles építésmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök, örökségvédelmi szaktanácsadó. A BME Építészettörténeti és Műemléki Tanszék egyetemi docense. A „Kortárs holland építészettörténet” című könyv szerzője, az „Új evangélikus templomok” társszerkesztője, a „Kortárs portugál építészettörténet / Contemporary Portuguese Architecture” társszerzője. Építészeti szakíró, számos hazai és külföldi konferencia előadója – a 20. század modern építészete, kortárs építészettörténet és tematikusan szakrális építészettörténet témakörökben. Kutatásai az épített örökség és kortárs építészettörténet összefüggéseit vizsgálják, különösen korszerű műemlékvédelem és hazai modern építészettörténet fókuszúak.

Zubreczki Dávid

Szakíró. 1999-ben diplomázott a SZIE Környezet és Tájgazdálkodási Intézetében. 2000 és 2005 között a BME OMIKK munkatársaként a Település- és térségfejlesztés című szakfolyóirat, valamint több városökológiai kiadvány szerkesztője. 2008-ban indította el az Urbanista blogot, mely 11 éven keresztül az ország egyik legismertebb építészettel foglalkozó online médiuma volt. 2013 és 2019 között az Index.hu munkatársaként dolgozott, azóta ismét saját blogján, valamint számos szakmai és kulturális portálon, híroldalon és magazinban jelennek meg írásai. Jelenleg városi sétákat vezet, előadásokat tart, tévék, rádiók, podcastok és YouTube-csatornák vendégeként népszerűsíti az építészettörténetet. A Fortepan blogjának állandó szerzője, a MÉSZ podcastjának (Auditorium) szerkesztő-műsorvezetője. Számos szakmai zsűri tagja, illetve elnöke volt az elmúlt években. Munkáját 2019-ben Ezüst ácscekeruza, 2020-ban Csengery Antal-díjjal ismerték el.

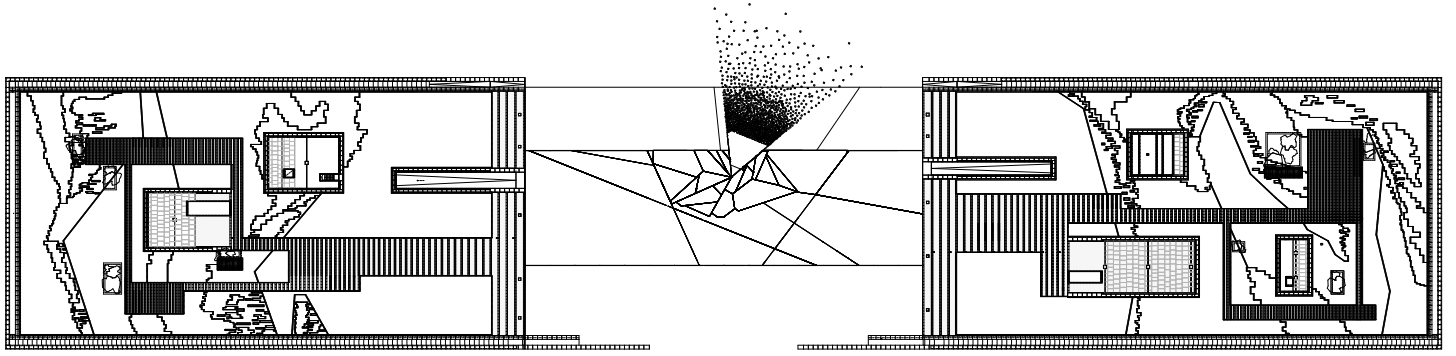
ÚJRAHASZNOSÍTÁS

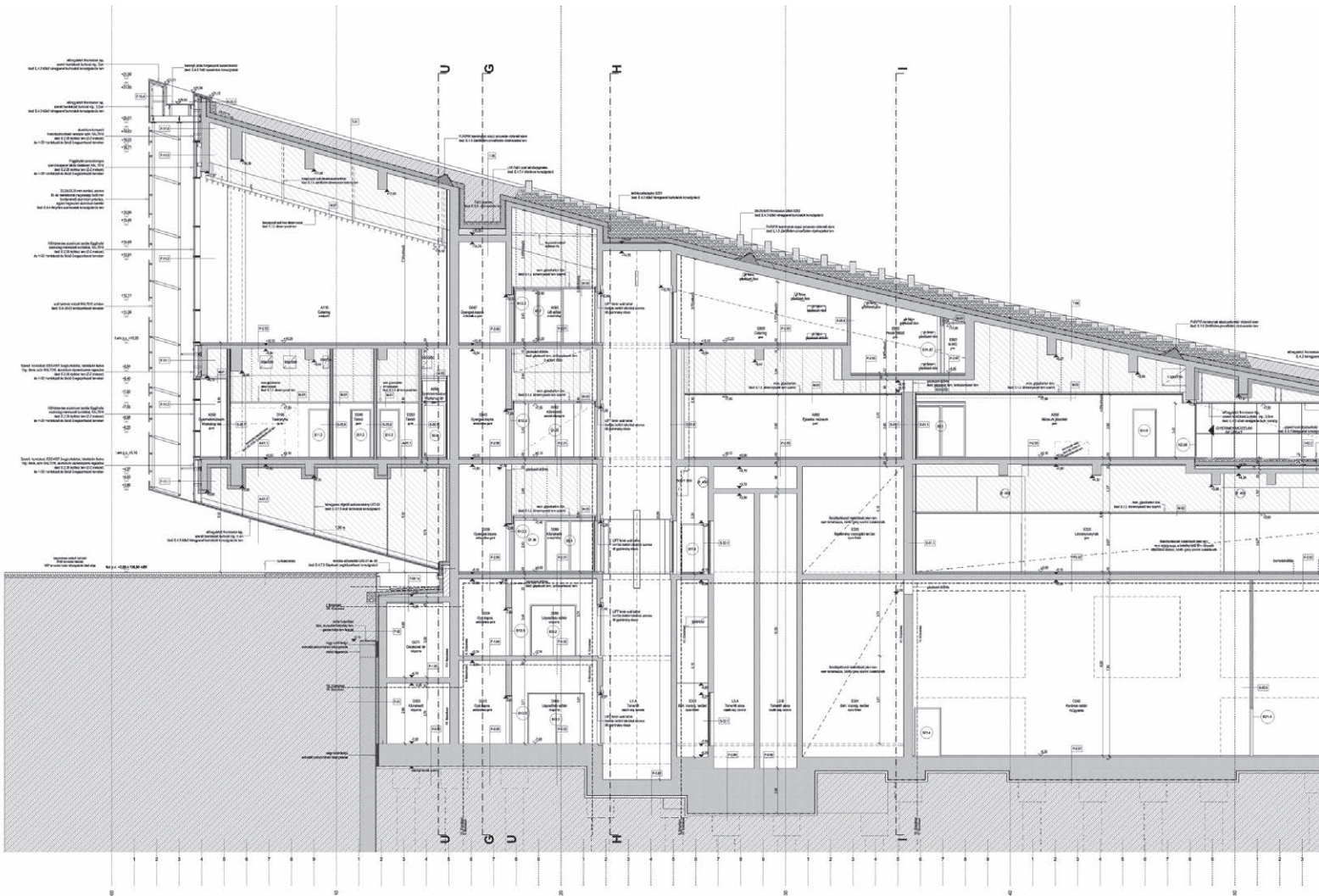
...amikor megpróbálsz abból építkezni, amit az utcán találsz.

FOTÓ | GYŰJTÉS | Csépe

PUBLIC ROOF

ÉPÍTKEZEL? EZT KELL INTÉZNEK!

CSALÁDI HÁZ LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE

- ✓ ellenőrzőlisták a legfontosabb teendőkről
- ✓ figyelmeztetés a jellemző hibákra
- ✓ ismertető az aktuális szabályokról
- ✓ tippek az anyagok és szerkezetek választásához
- ✓ hasznos segédanyagok, szerződésminták

epitkezés.info.hu

Európa első számú kapu- és ajtógyártója

- Garázskapuk és bejárati ajtók

- OD intézményi acél-és nemesacél ajtók

- Ipari kapuk és meghajtások

www.hormann.hu
06-80-88-75-75
(ingyenesen hívható zöldszám)

HÖRMANN
kapuk • ajtók • ipari kapurendszerek